

EUROPEAN UNION

CITY OF SUBOTICA

REGIONAL PARTNERSHIPS FOR INTERCULTURAL EXCHANGE

Supported by:
The European Commission, DG Enlargement – Regional Programmes

Published by:

CITY OF SUBOTICA

City administration

Local Economic Development office

Trg slobode 1, 24000 Subotica, Serbia

Tel:

*381 24 626 878

*381 24 66 66 77

Email:

ler@subotica.rs

Web:

www.subotica.rs

Layout:

RELOAD, Boris Cupać

boris@refresh.rs

Printed by:

rotografika

Subotica, Serbia

Translation:

BABEL, Erika Pap

erikap@eunet.rs

Editor:

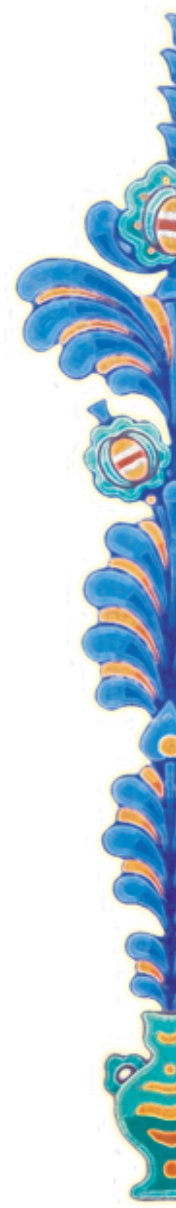
Erika Kudlik

Prepared by:

Stanka Parac Damjanovic

Olga Perusic

Melinda Nagy Kiseres

REGIONAL

PARTNERSHIPS

FOR INTERCULTURAL EXCHANGE

Disclaimer: This publication has been produced with the assistance of the European Union. The contents of the publication are the sole responsibility of the implementing partner - city administration of Subotica, Serbia, and can in no way be taken to reflect the views of the European Union.

Regional Partnerships for Intercultural Exchange is a two-year regional co-operation project co-financed by the European Commission, DG Enlargement-Regional Programmes, within the CARDS Regional Action Programme 2006: Support to Civil Society Dialogue – People-to-People Actions: Consolidating Partnerships between Civil Society organizations and public authorities for raising minority rights in the region.

“The overall objectives of the programme are to ensure the wide participation of public and private members of the civil society, to strengthen civil society organisations, i.e. to support civil society dialogue in the Western Balkans and enable civil society organisations to fulfill their role through joint actions in: contributing to a consolidated democracy in the region and participating in the decision making process; encouraging effective intercultural exchanges and ensuring the protection of the rights of persons belonging to a minority in the Western Balkans countries.

- The specific objectives are to support partnerships between civil society organisations and build up network with a focus on those which are active in the promotion of the rights of minorities, as well as between these organisations and the public authorities. The project proposals should fall within one or more of the following priorities: To help, develop and implement activities that ensure the participation and representation of ethnic minorities;
- To facilitate in country and regional cooperation and partnership between civil society organisations, and between civil society organisations and public authorities, ensuring continued interaction and mutual confidence, joint and coordinated activities;
- To raise awareness of civil servants about: the need of equal access and participation of minorities in the democratic process and effective implementation of relevant minority rights legislation and regulations; as well as the expertise gained and examples of best practices provided by civil society organisations;
- To create and strengthen regional networks, coalitions, advocacy action groups to maintain effective dialogue and interaction with local government, state institutions in areas of interest for ethnically diverse populations, enhancing a better understanding of the role played by civil society.

The project's Lead Beneficiary is the city administration of Subotica, Serbia, while the partners in the action are:

1. The Association of Local Democracy Agencies, Strasbourg, France
2. Light House Media Centre, Wolverhampton, UK
3. Local Democracy Agency Osijek, Croatia,
4. Local Democracy Agency Mostar, Bosnia and Herzegovina
5. Local Democracy Agency Subotica, Serbia

SUMMARY OF THE PROJECT

KEY WORDS:

Regional: The project is regional since it was designed as a set of activities in support to co-operation links between the local communities in the Western Balkan region and EU member states. The project activities are taking place in the cities of three Western Balkan countries: Serbia, Bosnia and Herzegovina and Croatia.

Partnerships: The project was developed in partnership between the local authorities and civil society organizations, namely between the Local Democracy Agencies in Subotica (Serbia), Mostar (Bosnia and Herzegovina) and Osijek (Croatia) and respective municipalities. In addition, ALDA, the Association of LDAs as a regional network organization and Light House Media Centre, Wolverhampton, UK, are participating as the project partners.

Intercultural: Exchange of good practice in intercultural governance at local level is among the main objectives of the project. The key components of the action are designed to promote the democratic governance and improve diversity management skills in multiethnic local communities. Specific attention is given to improved citizen participation and inclusion of ethnic minorities.

Exchange: The project is designed to allow a space for exchange and co-operation at regional level between NGOs and local governments. The activities are designed to support an intercultural dialogue both at local level, but also to help enhance an intercultural exchange between different ethnic minority groups at regional and cross-border level of the countries included in the action.

MAIN PROJECT ACTIVITIES

OPENING CONFERENCE - Brussels: “Consolidating partnership between civil society organisations and public authorities for raising minority rights in the Region”

6/7 July 2009., Brussels

The People 2 People Programme, which is one of the three strands of the Civil Society Facility of the Directorate-General for Enlargement of the European Commission, organised the opening conference for the representatives of projects selected following the call for proposals “Support to civil society dialogue: Consolidating partnerships between civil society organisations and public authorities for raising minority rights in the Region”. Besides providing a space for the beneficiaries to meet and network among themselves, the conference was an occasion to connect them with the European Commission as well as relevant stakeholders at a European level. For more information on P2P Programme:

http://taiex.ec.europa.eu/P2P-Programme/P2PLeaflet_EN.pdf

Project partners present in the Opening conference were: Ms. Melinda Nagy Kiseres, on behalf of the Lead beneficiary, city administration of Subotica, Mr. Miljenko Turniski, Delegate of Local Democracy Agency Osijek, Croatia, Ms. Dzenana Dedic, Delegate of Local Democracy Agency Mostar, Bosnia and Herzegovina, Ms. Stanka Parac Damjanovic, ALDA Partnership Support Manager.

Capacity building component

A set of three thematic training seminars for local government officials, NGO-s, ethnic minority and youth groups represent the key element of the capacity building component as to help improve knowledge on European standards of democratic governance at local level and to support exchange of good practice between local governments and NGO-s in the Western Balkan countries.

The training seminars under the name of “School of Local Democracy” are organized in three cities included: Subotica, Osijek and Mostar.

1. SCHOOL OF LOCAL DEMOCRACY – SUBOTICA, 22-26 AUGUST 2009.

International training seminar for local governments and NGO-s: CITIES FOR GOOD INTERCULTURAL GOVERNANCE

The first training seminar gathered thirty participants representing local governments and civil society organizations from the region. Venue of the training: Hungarian Cultural Centre, Subotica, during Interethno Festival: www.interetno.net

Thematic modules included:

- European standards in human/minority rights protection, led by senior trainer, Ms. Snjezana Bokulic, Minority Rights Group International, London
- Shadow reports on compliance with the European minority rights standards, led by senior trainer, Ms. Aleksandra Vujic, Vojvodina Human Rights Centre, Novi Sad, Serbia
- Intercultural governance at local level- from international standards to local practice;
- Diversity management: public policy making and the role of media, led by senior trainer, Ms. Milica Pesic, Media Diversity Institute, London.
- Participants' case studies: Citizen participation at local level;

Some of the participants in the training were:

Ms. Ljiljana Babic, Head of Department for social affairs, city of Prijedor, Bosnia and Herzegovina: Effective service provision at local level is difficult to imagine without effective partnerships with civil society organizations. Therefore, managing multiethnic local communities, particularly in Bosnia and Herzegovina, require professional human resources with adequate skills and competences.

Mr. Stevan Nikolic, Roma Education Centre, Subotica, Serbia: Promoting local community actions aimed at improving the participation of Roma in public life will also help the majority population understand better why the antidiscrimination policy matters.

2. SCHOOL OF LOCAL DEMOCRACY – OSIJEK, SEPTEMBER 2010

Regional Youth Summer Camp on intercultural understanding and tolerance

Youth training seminar include thematic interactive workshops on the topics ranging from language tuition, language classes of everyday vocabulary in minority languages (including Croat, Hungarian, Roma, Ruthenian), creative and artistic workshops, classes of folk dance, intercultural understanding/tolerance through history, basics about the functioning of local self-governments and basics on EU Integration issues with particular emphasis on EU Youth in Action Programme.

3. SCHOOL OF LOCAL DEMOCRACY- MOSTAR, MARCH 2011

Final Conference: Minorities and participation at local level

Participants from the Western Balkan countries and from EU member states, representatives of local/regional authorities, civil society organizations, experts and NGO practitioners will share experience and present a wide range of good local practice in managing multiethnic local communities, participation of minorities in local public life, intercultural governance.

B

The conference will also serve as an opportunity for overall evaluation of the activities implemented, for networking and further actions planning. Entire capacity building programme during the implementation stage will help create the pool of NGO practitioners and local government officials who have been given an opportunity to participate in trainings, study visits or thematic round tables. Their case studies will be presented in the collection of written contributions, and the exchange of good local practice enabled at the conference. Thematic modules will include:

- Implementing European standards in local self-government system: from multicultural coexistence to interculturality;
- Effective and responsive performances/service delivery of local self-governments in multiethnic local communities,
- Participation and minorities in local self-government;
- Intercultural understanding and tolerance – best local practice exchange;
- Exploring possibilities for follow-up actions and networking.

Study visits and thematic round tables

Study visits and Thematic Round Tables in each of the Partner cities in the region (Subotica, Osijek and Mostar) will take place during the traditional local cultural events celebrating ethnic diversity. The Round tables are dedicated to improved networking among different stakeholders, with particular emphasis on local government officials from the cities included in the action and ethnic minority groups. This component is aimed at enhancing the awareness and visibility of some good local practice cherishing intercultural dialogue and understanding, but also to help promote the participation of minorities in policy and decision making at local level.

Study visits to Subotica, Serbia

Duzijanica - celebrating the harvest days, 6-9 August 2009.

**Round table in Subotica, Serbia: Cities cherishing cultural heritage of minorities,
City Media Centre, 7th August 2009.**

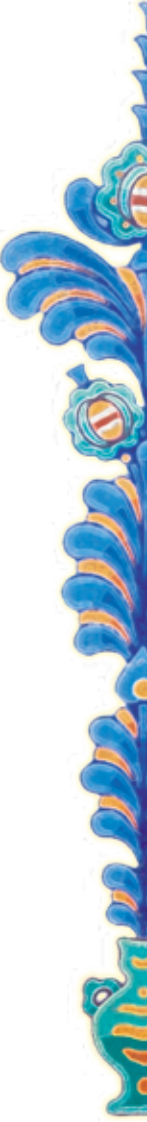
Study visit to Subotica, Inter-ethno Festival, 22-26 August 2009.

The collection of written contributions on good local practice in intercultural governance

European-wide call for papers has been announced at the beginning of the Project and the authors of the written contributions selected will be invited to take part in the conference. The preparatory activities for the Mostar Conference include a call for written papers, selection process, translation in English, Serbian and Croatian. The collection of essays: Good local practices in intercultural governance will be further disseminated as a tool for follow-up actions, and as a resource for comparative analyses of existent practice with specific reference to Western Balkan countries.

This publication will help identify some of the key conditions of effective public service delivery within the present legislative framework of decentralization, public administration reforms relevant for multiethnic local communities in the countries included in the project.

**Media Project:
Intercultural exchange and BE-ME perspective**

Filming and production of documentaries on multiculturalism in practice and tradition in the local communities involved is managed and coordinated by the EU partner, Light House Media Centre, Wolverhampton, UK. Light House Media Centre team is participating in the project activities and producing the film documentaries on cultural diversity, intercultural dialogue and tolerance in the region, with specific

emphasis on the role of minorities' participation in cross-border regional cooperation and post-conflict reconciliation process.

Furthermore, the documentaries will help raise European wide awareness on ethnic and cultural diversities within the Balkan regional/local contexts, conveying new messages on the perspectives of peace and stability and multiculturalism as a resource for local sustainable development strategies. This component of the action is designed to produce more modern communication tools to create bridges between

traditional cultural heritage of minorities and the modern conceptual approaches, particularly of those inherent to young generation. BE-ME perspective and creative film making team will visit different sites in multicultural region of Vojvodina in Serbia, ethno-tourist areas in Slavonia region in Croatia, and the everlasting symbol of the city of Mostar – the bridge over the river Neretva. The three documentaries will be also presented at the final conference in Mostar.

KEY OBJECTIVES

- To support to establishment of local institutional structures/mechanisms of intercultural dialogue and tolerance, developing new municipal services, practice and procedures that would contribute to improved intercultural governance at local level through effective participation of civil society organisations and minority communities;
- To support the creation of effective networks and partnerships among civil society organisations in partnership with local authorities from EU and Western Balkans through exchange of good local practice and finding common approaches for cherishing multiculturalism in the contemporary European context and to help building up a shared commitment for practical follow-actions;
- To foster the dialogue and exchange among the policy and decision makers in multicultural local communities and a public discourse promoting diversity and cultural heritage of minorities, to help raise public awareness on participation of minorities in local community and exchange good local practice between EU and Western Balkans.
- To help raise public awareness on participation of minorities in local community and exchange good local practice between EU and Western Balkans.

A specific objective that the action aims to achieve is to help strengthen the municipal capacities of multiethnic local communities in Serbia for better intercultural governance and contribute to building up an interactive and sustainable forum for promoting and exchanging good practice at cross-border, regional and EU level.

INTERCULTURAL DIALOGUE AND TOLERANCE

in the Western Balkans – present challenges and future perspectives

Intercultural approach as opposed to multicultural coexistence is a relatively new concept for researchers, scholars and practitioners in the Western Balkans. It originates from intrinsically European integration value embedded in the principle of unity in diversity and the understanding that modern societies should be seen as culturally diverse with open public space for multi-dimensional connections and interactions. Policymakers and development planners today need to understand what a culturally diverse community expects and how its interests are evolving. To be intercultural means being able to listen to and understand other cultural perspectives, while the consultation tools and mechanisms are not a simple standardized exercise, but rather a continuous learning process requiring proactive engagement of widest possible stakeholders. The process is particularly relevant for local policy and decision makers, but also for diverse ethnic community members and civil society in the Western Balkan countries.

Translating regulatory frameworks, procedural and policymaking activities to the level of local government is a challenge per se, particularly in the countries of this region, with a relatively short history of democratic practice. Building stable democratic institutions and mechanisms at local level that would support diversity policies, participatory decision-making, social, political and cultural integration, socio-economic empowerment of marginalised groups and social cohesion require adequate capacities and human capital. Therefore the Action proposed also discusses the potential and most efficient tools/mechanisms to introduce/enhance a diversity focus into all local government practice. Exchanging good local practice with EU/regional/cross-border partners constitute an important component of the proposed action and serves both as a learning opportunity, but also as a tangible outcome and a grounds for sustainable future actions.

Minority rights in local multiethnic communities are seen both as the protection and development of cultural identities in diverse societies. As determined by the law, this includes the right to self-organization of minority communities, the official use of mother tongue, public information and education in mother tongue, and the development and promotion of their own cultural identity in public life and spaces. Local governments are the fundamental agents to implement anti-discrimination legislation and policies through public service delivery. Many times, the implementation of minority rights policies involve conflict resolution skills, profound understanding of the principles of minority rights in order to make decisions, adequate communication strategy and established co-operation forms with civil society, the solutions to the constituencies and long-term benefits for the whole community. The Action proposed addresses core issues of minority rights in service delivery through exploring possible causes for the gaps between the norms and practice. The activities envisaged are in support to the raising the political culture of dialogue on the development of minority rights, exchange of experience on specificity of their local context, present challenges and future perspective.

PARTNERS IN THE ACTION

Lead beneficiary: City of Subotica, Serbia

www.subotica.rs

Subotica (Serbian Cyrillic: Суботица, Hungarian: Szabadka) is a city in the north of Serbia, the second largest city in the province of Vojvodina, known for its multiethnic composure with more than twenty national communities. Today it is Serbia's fifth largest city, with the municipality numbering almost 150.000 citizens. It is the administrative center of the North Backa district, situated in the proximity of the EU borderline with Hungary and close to the border area of Croatia. The population of Subotica is composed of Hungarians 38,50, Serbs 24,14%, Croats 11,24% and Bunjevac 10,95%. The remaining 17,17% is composed of Yugoslavs, Montenegrins, Roma, Albanians, Ruthenians and several other nationalities. Most of the ethnic communities have a common centenarian history, while a significant number are newcomers as refugees and displaced persons from the war affected areas (Serbs from Croatia, Bosnia and Herzegovina, or the Roma from Kosovo). As a consequence of the conflicts in former Yugoslavia during 90s, Subotica experienced an increased ethnic distance between the different communities and the lack of opportunities for intercultural communication. This has created new challenges for the local government to open up a public space for urban cultural interaction and to support policy measures for improved intercultural education.

However, the city of Subotica has preserved its image as the most multicultural local community in Serbia, persistently cherishing the common historic and cultural heritage of all national communities. As an evidence, in co-operation with local institutions and civil society organisations, the city administration has initiated various annual cultural events celebrating the cultural diversity: European film festival, Children's theatre festival, Inter-ethno festival, Trench-town music festival, thus gradually becoming known as Subotica – the city of festivals.

Contact person: Erika Kudlik,
Head of Local Economic Department
ler@subotica.rs

Association of Local Democracy Agencies, Strasbourg, France

www.alda-europe.eu

The Association of Local Democracy Agencies was established in 1999 in order to bring together and manage a network of Local Democracy Agencies (LDAs) in the Western Balkans already in existence since 1993. The Council of Europe's Congress of Local and Regional Authorities (CLRA) established the first LDA in Serbia in Subotica. Their aim is to contribute as effectively as possible to the local development in South and Eastern Europe. At the beginning, the LDAs were conceived to provide concrete assistance to war-ravaged municipalities in the former Yugoslavia through partnerships with counterparts across Europe. After the war conflicts in the Balkans, ALDA's focus was on the democratic reforms with a particular emphasis on promoting tolerant and trust-based relationships within communities. ALDA has grown from a small pilot programme to one of the most important European network organisations in promoting local democracy through international decentralized co-operation programmes.

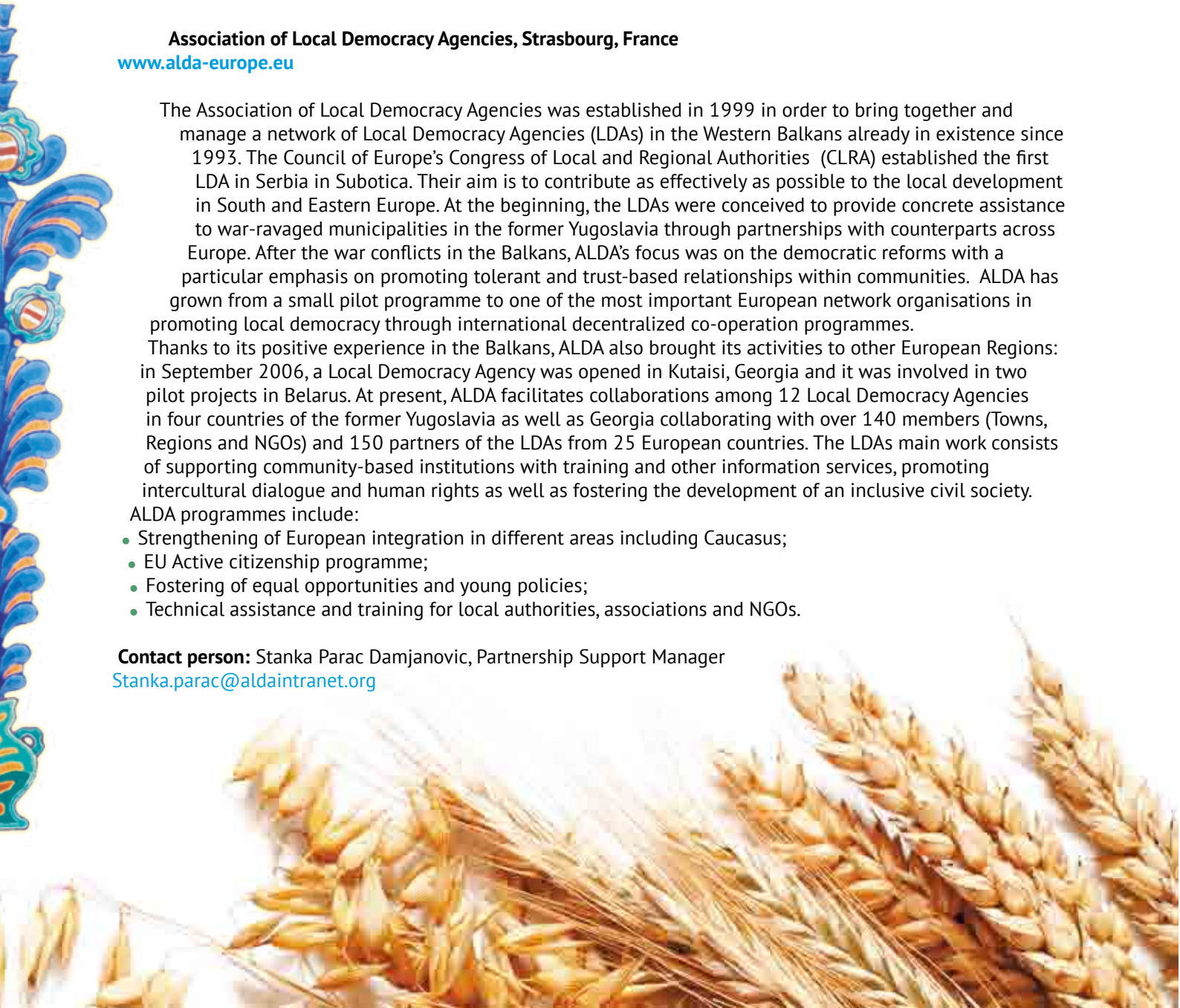
Thanks to its positive experience in the Balkans, ALDA also brought its activities to other European Regions: in September 2006, a Local Democracy Agency was opened in Kutaisi, Georgia and it was involved in two pilot projects in Belarus. At present, ALDA facilitates collaborations among 12 Local Democracy Agencies in four countries of the former Yugoslavia as well as Georgia collaborating with over 140 members (Towns, Regions and NGOs) and 150 partners of the LDAs from 25 European countries. The LDAs main work consists of supporting community-based institutions with training and other information services, promoting intercultural dialogue and human rights as well as fostering the development of an inclusive civil society.

ALDA programmes include:

- Strengthening of European integration in different areas including Caucasus;
- EU Active citizenship programme;
- Fostering of equal opportunities and young policies;
- Technical assistance and training for local authorities, associations and NGOs.

Contact person: Stanka Parac Damjanovic, Partnership Support Manager

Stanka.parac@aldaintranet.org

Light House Media Centre, Wolverhampton, UK
www.light-house.co.uk

Light House was set up in 1986 as a partnership between the University of Wolverhampton and the city council. Initially, with a base in Wolverhampton Art Gallery, after two years it had developed a sufficient profile to become the anchor organisation in the development of the historic Chubb Buildings.

Light House's mission is to improve the social, cultural and economic life in Wolverhampton and the region of West Midlands. In doing so, Light House Media Centre is mindful of the global links that have shaped the urban environment in which there are over 80 individual languages used and the need to value and celebrate difference while recognising the interdependence of nation-states.

Over the past years, Light House has developed programmes supporting new technologically -based media, in particular film, video, photography with the emphasis on visual media production to promote cultural, social and economic life of the town, the West Midlands and further afield.

Today Light House inhabits a larger, purpose-built facility with a two-screen cinema, galleries, technical suites and an extensive media reference library; it is an independent company and employs the equivalent of 25 full time staff. A wide range of media production education courses have been developed, new photography exhibitions commissioned, film festivals, thematic conferences and events organised. In addition, there are two major annual festivals and a myriad of activities that develop and support the growing creative industries in the City and region. Light House has held to its original mission, increasing the enjoyment and understanding of different media forms and using them for the benefit of the people of Wolverhampton and beyond.

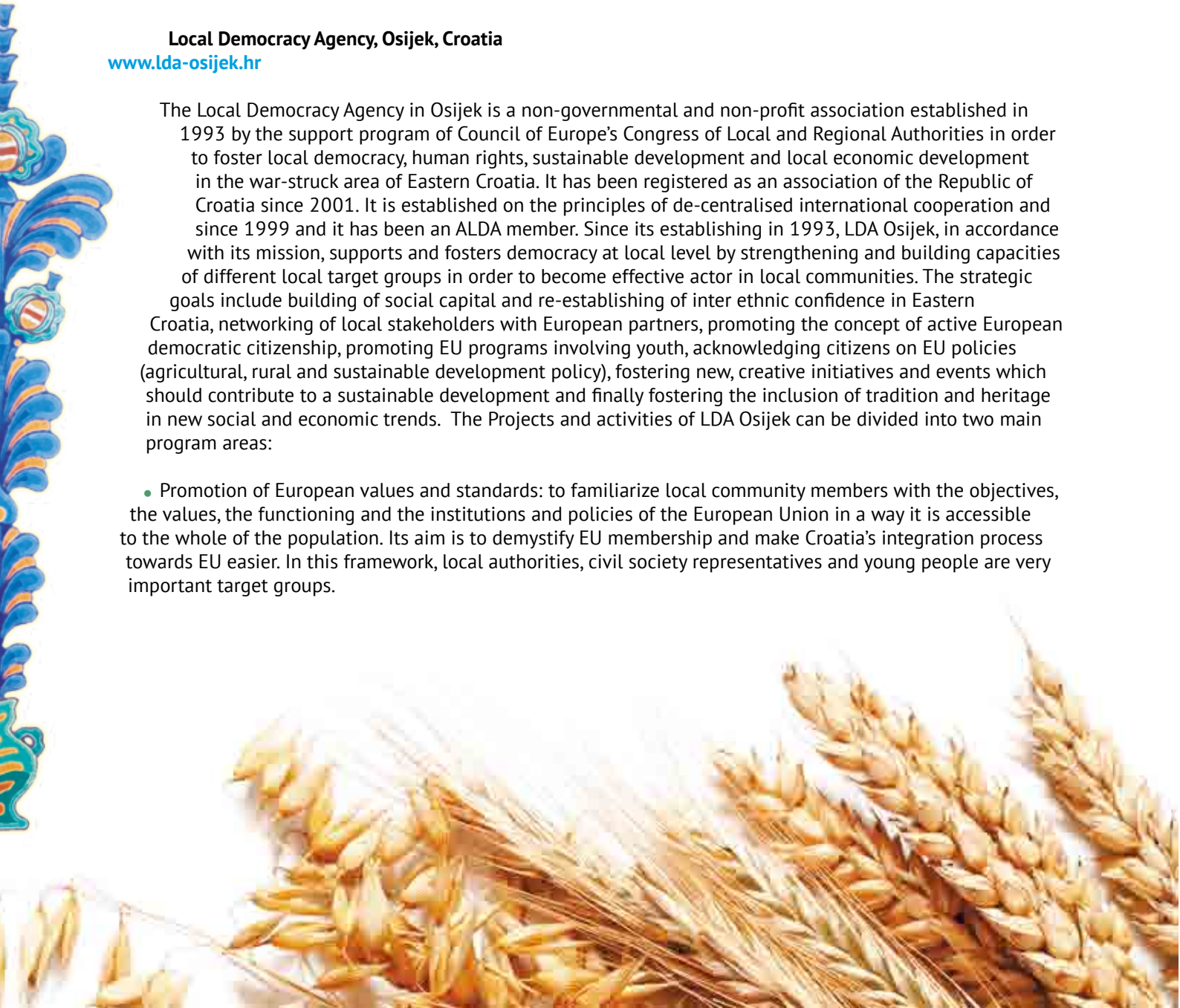
Contact person: Frank Challenger, Chief Executive
frank@light-house.co.uk

Local Democracy Agency, Osijek, Croatia

www.lda-osijek.hr

The Local Democracy Agency in Osijek is a non-governmental and non-profit association established in 1993 by the support program of Council of Europe's Congress of Local and Regional Authorities in order to foster local democracy, human rights, sustainable development and local economic development in the war-struck area of Eastern Croatia. It has been registered as an association of the Republic of Croatia since 2001. It is established on the principles of de-centralised international cooperation and since 1999 and it has been an ALDA member. Since its establishing in 1993, LDA Osijek, in accordance with its mission, supports and fosters democracy at local level by strengthening and building capacities of different local target groups in order to become effective actor in local communities. The strategic goals include building of social capital and re-establishing of inter ethnic confidence in Eastern Croatia, networking of local stakeholders with European partners, promoting the concept of active European democratic citizenship, promoting EU programs involving youth, acknowledging citizens on EU policies (agricultural, rural and sustainable development policy), fostering new, creative initiatives and events which should contribute to a sustainable development and finally fostering the inclusion of tradition and heritage in new social and economic trends. The Projects and activities of LDA Osijek can be divided into two main program areas:

- Promotion of European values and standards: to familiarize local community members with the objectives, the values, the functioning and the institutions and policies of the European Union in a way it is accessible to the whole of the population. Its aim is to demystify EU membership and make Croatia's integration process towards EU easier. In this framework, local authorities, civil society representatives and young people are very important target groups.

- Fostering the local economic development. The main objective of this stream is to introduce and indicate the different possibilities and models of development in accordance with EU policies on agriculture, rural and sustainable development. Apart from local authorities and civil society this project targets also youth, farmers and ordinary citizens. As Eastern Croatia is a heavily war-struck area and also officially belongs to category of areas of special state concern and welfare in the same time re- building of social cohesion and synergy is always very high on the agenda of LDA programmes.

Contact person: Miljenko Turniski, Delegate of LDA

ldaosijek@aldaintranet.org

Local Democracy Agency, Mostar, Bosnia and Herzegovina

www.ldamostar.org

The Local Democracy Agency of Mostar was established in 2004 within the Program of the Local Democracy Agencies of the Congress of Local and Regional Authorities of the Council of Europe that aims to foster the democratic process and the respect of human rights in the Western Balkans. LDA Mostar works to support the local democracy in the Mostar area and it utilises the method of decentralised multilateral cooperation. The year 2008 specifically important in strengthening their role in building up new capacities for local authorities, schooling system and CSOs in Mostar by supporting the democratic transition and the growth of a local community much more responsive to the needs of underprivileged social groups. The primary goal for 2008 has been the promotion of a series of local initiatives focusing on active civil society, citizen participation in policy/decision making at local level, good governance and sustainable local development. Main target groups are local authorities, minorities, women's and youth groups. The bottom-up approach gave LDA Mostar the opportunity to promote Mostar within the good neighbourhood co-operation network gathering many European cities. Multiethnic composure of the local community has in many ways determined the scope of LDA actions that are focused on:

- Enhancing the level of cooperation between local institutions and citizens;
- Promoting human and minority rights in local community;
- Promoting mechanisms and tools of intercultural dialogue and tolerance;
- Implementing EU active citizenship programme;
- Building capacities of local authorities and civil society organizations;
- Exchange of knowledge and expertise in good local governance.

Contact person: Dzenana Dedic, Delegate of LDA

ldamostar@aldaintranet.org

Local Democracy Agency, Subotica, Serbiawww.lda-subotica.rs

The Local Democracy Agency Subotica was founded in 1993 as a result of an agreement between the Council of Europe and the local government of Subotica. The main aim during nineties was to promote democratic reforms and the respect for human and minority rights, despite the authoritarian regime of that time. Since 1999, when the ALDA was established, LDA Subotica has operated as a member of the European wide ALDA-network, included in the international decentralized co-operation programmes. Building local capacities for EU integration has remained the key component of LDA activities intended for a wide range of local target groups. Over the past decade, numerous training programmes promoting European values in local community have been implemented with a specific emphasis on improving the citizen participation in policy/decision making, good governance, diversity management skills and intercultural understanding and tolerance. One of the most important achievements in this respect is the LDA participation with the city of Subotica in the Intercultural Cities network, a joint CoE and EU co-operation programme.

Further to this, LDA Subotica has implemented a series of thematic round tables and international conferences promoting decentralization of government, regional and cross-border co-operation initiatives. Several handbooks and collections of written contributions have been published, such as Essays on regionalization (2002-2004), European and our affairs (2008), Local partnerships for tolerance (2007), Local coalitions for EU integration (2009).

The main scope of LDA activities:

- Building local capacities for EU integration;
- Improving citizen participation in policy and decision making;
- Promoting intercultural understanding and tolerance
- Fostering youth participation and promoting EU Youth in Action programme
- Enhancing local sustainable economic development.

Contact person: Olga Perusic, Delegate of LDA

ldasubotica@aldaintranet.org

REGIONALNA PARTNERSTVA ZA GRADOVE INTERKULTURALNOSTI

Ova publikacija je sačinjena uz podršku Evropske Unije.
Za sadržaj publikacije odgovara nosilac projekta - Gradska uprava Subotice, Srbija, te ista ni na koji način ne odražava stavove
Evropske Unije.

Regionalna partnerstva za gradove interkulturalnosti je dvogodišnji program regionalne saradnje koji se realizuje uz podršku Evropske komisije, Generalni direktorat za proširenje – regionalni programi, u okviru CARDS regionalnog akcionog programa za 2006. godinu: Unapređenje dijaloga sa civilnim društvom – akcije „ljudi ljudima”: konsolidovanje partnerstava između organizacija civilnog društva i lokalnih samouprava u cilju unapređivanja manjinskih prava u regionu.

Opšti cilj programa jeste podsticaj aktivnijem učešću organizacija civilnog društva i njihovom osnaživanju putem podrške učešću u dijalogu o ulozi nevladinih organizacija na Zapadnom Balkanu, kao i da se potpomogne njihova uloga u zajedničkim aktivnostima: na planu doprinosa konsolidovanoj demokratiji u regionu i participaciji u procesu odlučivanja; podstičući efikasnu interkulturalnu razmenu i obezbeđujući zaštitu prava pripadnika manjina u zemljama Zapadnog Balkana.

- Specifični ciljevi se odnose na jačanje partnerstava između organizacija civilnog društva i njihovo umrežavanje, posebno imajući u vidu organizacije koje su aktivne u oblasti promovisanja prava manjina, kao i na pružanje podrške partnerstvima između ovih organizacija sa institucijama javnog sektora. Predlozi projekata potrebno je da budu u saglasnosti sa jednim od sledećih prioriteta: pružanje podrške, razvijanje i ostvarivanje aktivnosti koje omogućavaju učešće i zastupanje interesa nacionalnih manjina;
- Podrška podsticanju regionalne saradnje i partnerstava između organizacija civilnog društva i između organizacija civilnog društva s jedne i organa vlasti sa druge strane, omogućavajući kontinuitet zajedničkog delovanja i uzajamnog poverenja, kao i njihove udružene i koordinirane aktivnosti;
- Jačanje kapaciteta organa državne uprave u vezi sa: potrebom za ravnopravnim pristupom i učešćem manjina u demokratskom procesu, i efikasnom primenom odgovarajuće zakonske regulative i propisa o pravima manjina; kao i u vezi sa stečenim iskustvima i primerom dobre prakse unutar organizacija civilnog društva.
- Uspostavljanje i osnaživanje regionalnih mreža, koalicija, radnih grupa za zastupanje interesa u pogledu održavanja efektivnog dijaloga i interakcije sa lokalnom upravom, državnim institucijama u oblastima od interesa za višenacionalne sredine, unapređujući razumevanje uloge koju ostvaruje civilno društvo.

Nosilac projekta je gradska uprava Subotice, Srbija, sa partnerima:

1. Asocijacija agencija lokalne demokratije, Strazbur, Francuska
2. Light House medijski centar, Vulverhampton, Velika Britanija
3. Agencija lokalne demokratije Osijek, Hrvatska
4. Agencija lokalne demokratije Mostar, Bosna i Hercegovina
5. Centar lokalne demokratije Subotica, Srbija

KRATKI PREGLED PROJEKTA

KLJUČNI TERMINI

Regionalna: Projekat je regionalan obzirom da je strukturiran kao niz aktivnosti sa ciljem da se podrži saradnja između lokalnih zajednica zemalja Zapadnog Balkana i zemalja članica Evropske Unije. Aktivnosti u okviru projekta se održavaju u gradovima triju zemalja Zapadnog Balkana: Srbije, Bosne i Hercegovine i Hrvatske.

Partnerstva: Projekat je nastao u saradnji između lokalnih vlasti i organizacija civilnog društva, odnosno između Agencija lokalne demokratije u Subotici (Srbija), Mostaru (Bosna i Hercegovina) i Osijeku (Hrvatska) i dotičnih opština. Pored toga, Asocijacija agencija lokalne demokratije-ALDA kao organizacija regionalne mreže i Lighthouse medijski centar, Vulverhampton, Velika Britanija, nastupaju kao partneri na projektu.

Interkulturalne: Razmena dobre prakse u interkulturalnom upravljanju na lokalnom nivou je jedan od glavnih ciljeva projekta. Ključne komponente ove akcije su osmišljene da promovišu demokratsko upravljanje i doprinesu unapređenju znanja i kompetencija u upravljanju multietničkim lokalnim zajednicama. Posebna pažnja se usmerava na unapređenje angažovanja građana i na inkluziju etničkih manjina.

Razmene: Projekat je osmišljen da omogući prostor za razmenu dobre prakse i saradnju na regionalnom nivou između NVO i lokalnih uprava. Aktivnosti su osmišljene da pruže podršku interkulturalnom dijalogu na lokalnom nivou, ali i kako bi potpomogle unapređenju interkulturalne razmene između različitih grupa nacionalnih manjina na regionalnom i prekograničnom nivou zemalja koje su uključene u akciju.

GLAVNE AKTIVNOSTI PROJEKTA

UVODNA KONFERENCIJA – Brisel: „Konsolidovanje partnerstava između organizacija civilnog društva i organa javne uprave u cilju unapređenja manjinskih prava u regionu”

6/7. jul 2009. godine Brisel

U okviru programa „People-to-people” koji predstavlja jednu od tri komponente podrške civilnom društvu u okviru Generalnog direktorata Evropske komisije za proširenje, organizovana je uvodna konferencija za predstavnike projekata koji su odabrani nakon javnog poziva za podnošenje predloga na temu „Podrška dijalogu u civilnom društvu”: „Konsolidovanje partnerstava između organizacija civilnog društva i državnih vlasti u cilju unapređenja prava manjina u regionu”. Pored toga što obezbeđuje prostor za međusobno povezivanje nosilaca projekata u regionu, konferencija je takođe predstavljala i priliku da se isti povežu sa Evropskom komisijom, kao i sa nadležnim evropskim institucijama.

Detaljnije o programu „People-to-people”:

http://taieux.ec.europa.eu/P2P-Programme/P2PLeaflet_EN.pdf

Partneri na projektu koji su prisustvovali konferenciji povodom otvaranja programa su: Melinda Nagy Kis Erős, u ime nosioca projekta, Gradske uprave Subotice, Miljenko Turniski, delegat Agencije lokalne demokratije Osijeka, Hrvatska, Dženana Dedić, delegat Agencije lokalne demokratije Mostara, Bosna i Hercegovina, Stanka Parać Damjanović, ALDA Menadžer projekta.

Komponenta izgradnje kapaciteta

Serija od tri tematska seminara u vidu obuke za zvaničnike lokalnih uprava, nevladinih organizacija, nacionalnih manjina i omladinskih grupa čini ključne elemente ove komponente izgradnje kapaciteta osmišljene kao podrška unapređenju znanja o evropskim standardima demokratskog upravljanja na lokalnom nivou i kako bi se podržala razmena dobre prakse između lokalnih uprava i nevladinih organizacija zemalja Zapadnog Balkana.

Seminari u okviru obuke pod nazivom Škola lokalne demokratije, organizuju se u tri grada Subotica, Osijek i Mostar.

1. ŠKOLA LOKALNE DEMOKRATIJE - SUBOTICA, 22-26. AVGUST 2009. GODINE.

**Trening seminar za lokalne samouprave i nevladine
organizacije:
GRADOVI I PRAKSA DOBRE INTERKULTURALNE UPRAVE**

Prva obuka je okupila trideset učesnika koji su predstavljali lokalne samouprave i organizacije civilnog društva u regionu. Mesto održavanja obuke: Mađarski kulturni centar, Subotica, tokom Interetno festivala:

www.interetno.net

Tematski moduli su obuhvatili:

- Evropske standarde zaštite ljudskih i prava manjina, predavač: Snježana Bokulić, Minority Rights Group International, London
- Alternativni izveštaji o primeni evropskih standarda o pravima manjina, predavač: Aleksandra Vujić, Vojvođanski centar za ljudska prava, Novi Sad, Srbija
- Interkulturalno upravljanje na lokalnom nivou – od međunarodnih standarda do prakse na lokalnom nivou;
- Upravljanje multietničkim lokalnim zajednicama: kreiranje javnih politika i uloga medija, predavač: Milica Pešić, Media Diversity Institute, London.
- Studije slučaja koje su pripremili učesnici: Angažovanje građana na lokalnom nivou;

Komentari učesnika:

Ljiljana Babić, načelnica odeljenja za društvene delatnosti, grad Prijedor, Bosna i Hercegovina: Efikasno pružanje usluga na lokalnom nivou je teško zamisliti bez efikasnih partnerstava sa organizacijama civilnog društva. Stoga, upravljanje lokalnim multietničkim zajednicama, naročito u Bosni i Hercegovini, zahteva stručni kadar sa adekvatnim veštinama i sposobnostima.

Stevan Nikolić, Edukativni centar Roma, Subotica, Srbija: Promovisanje akcija lokalne zajednice sa ciljem da se unapredi angažovanje Roma u javnom životu, će takođe pomoći da pripadnici većine potpunije razumeju značaj mera antidiskriminativne politike.

2. ŠKOLA LOKALNE DEMOKRATIJE – OSIJEK, SEPTEMBAR 2010. GODINE.

Regionalni omladinski kamp: Interkulturalno obrazovanje i tolerancija

Obuka za mlade obuhvata interaktivne tematske radionice na teme od značaja za razvijanje veština interkulturalne komunikacije, nastave jezika sredine, časova jezika svakodnevnog rečnika jezika manjina (uključujući hrvatski, mađarski, makedonski, romski, slovački, rumunski), kreativne i umetničke radionice, časove o narodnim plesovima, interkulturalnom razumevanju/toleranciji kroz nastavu istorije, o funkcionisanju lokalnih samouprava i o osnovama EU integracija sa posebnim usmerenjem na program Evropske unije „Mladi u akciji”.

3. ŠKOLA LOKALNE DEMOKRATIJE – MOSTAR, MART 2011. GODINE

Završna konferencija: Participacija manjina u multietničkim lokalnim zajednicama.

Učesnici iz zemalja Zapadnog Balkana i iz zemalja članica Evropske unije, predstavnici lokalnih/regionalnih vlasti, organizacija civilnog društva, eksperti, nevladinih organizacija, manjinskih zajednica će razmeniti iskustva i predstaviti primere dobre prakse na lokalnom nivou u upravljanju lokalnim multietničkim zajednicama, o učešću manjina u lokalnom javnom životu i o interkulturalnom upravljanju.

Konferencija takođe ima za cilj analizu i procenu efekata uspostavljenih mehanizama i institucija na lokalnom nivou, podršku umrežavanju i planiranju budućih akcija. Program jačanja kapaciteta tokom realizacije aktivnosti doprinosi razmeni iskustava nevladinih organizacija i predstavnika lokalnih samouprava sa partnerima iz zemalja Evropske unije. Primeri dobre prakse predstavljaju se u posebnoj publikaciji zborniku pisanih priloga o dobroj lokalnoj upravi u multietničkim zajednicama zemalja zapadnog Balkana:

Tematska poglavlja obuhvataju:

- Primenu evropskih standarda u sistemu lokalne samouprave: od međunacionalne koegzistencije do interkulturalnosti;
- Efektivno pružanje usluga lokalnih samouprava u multietničkim lokalnim zajednicama,
- Nacionalne manjine i participacija u lokalnim samoupravama;
- Interkulturalno razumevanje i tolerancija – razmena dobre prakse na lokalnom nivou;
- Mogućnosti unapređivanja buduće saradnje u regionu

Studijske posete i tematski okrugli stolovi

Studijske posete i tematski okrugli stolovi u svakom partnerskom gradu u regionu (Subotica, Osijek i Mostar) održavaju se tokom tradicionalnih lokalnih kulturnih manifestacija koje promovišu nacionalnu raznolikost. Okrugli stolovi su posvećeni povezivanju i umrežavanju različitih organizacija i institucija, sa posebnim akcentom na predstavnike lokalnih samouprava iz gradova koji su uključeni u akciju i na pripadnike nacionalnih manjina. Ova komponenta ima za cilj jačanje svesti i unapređenje informisanosti o modelima dobre prakse na lokalnom nivou, institucijama interkulturalnoga dijaloga i razumevanja, ali takođe ima za cilj da pomogne u promovisanju učešća manjina u kreiranju politika i donošenja odluka na lokalnom nivou.

Studijske posete Subotici, Srbija

Dužijanca – proslava dana žetve, 6-9. avgusta 2009. godine.

Okrugli stolovi u Subotici, Srbija

Gradovi i kulturna baština nacionalnih manjina,
Gradski medija centar, 7. avgust 2009. godine.

Studijska poseta Subotici

Interetno festival, 22-26. avgusta 2009. godine.

Zbornik radova: Interkulturalnost i dobra lokalna uprava

Konkurs za dostavljanje pisanih radova je objavljen na početku projekta, a autori odabranih pisanih radova će biti učesnici konferencije. Pripremne aktivnosti za konferenciju u Mostaru obuhvataju konkurs za autorske radove, prevod na engleski, srpski i hrvatski. Zbornik radova: „Interkulturalnost i dobra lokalna uprava” će se dalje koristiti za aktivnosti na praćenju ostvarenih rezultata, ali i kao osnov za buduće komparativne analize postojeće prakse u zemljama zapadnog Balkana.

Pored toga, publikacija ima za cilj identifikaciju nekih od ključnih preduslova za efikasno pružanje usluga u javnom sektoru u okviru postojećeg zakonskog okvira decentralizacije i reforme javne uprave od značaja za lokalne multietničke zajednice zemalja uključenih u projekat.

Medijski projekat: Interkulturalna perspektiva

Snimanje i produkciju dokumentarnih filmova o međunacionalnoj toleranciji, praksi i tradiciji lokalnih zajednica uključenih u projekat, vodi i koordinira EU partner: Medijski centar Light House, Vulverhampton, Velika Britanija. Tim medijskog centra Lighthouse je učestvovao u projektnim aktivnostima i izradi dokumentarnih filmova o kulturološkoj raznolikosti, međunacionalnim odnosima u regionu, sa posebnim naglaskom na učešću manjina u prekograničnoj regionalnoj saradnji i jačanju stabilnosti i poverenja.

Dokumentarni prilozi će autentičnim filmskim jezikom doprineti upoznavanju evropske javnosti o etničkim i kulturološkim raznolikostima unutar našeg regiona/lokalni konteksti, prenoseći nove poruke o perspektivama mira i stabilnosti sa ovih prostora. Ova komponenta akcije ima za cilj produkciju modernog filmskog izraza kao sredstva komunikacije između tradicionalnog kulturnog nasleđa nacionalnih manjina i savremenih koncepata poštovanja različitosti, na način svojstven i prilagođen mlađim generacijama. Kreativna filmska ekipa obilazi više gradova višenacionalne Vojvodine, u Srbiji, etno-turistička mesta slavonsko-baranjske županije u Hrvatskoj, i večni simbol grada Mostara – most na reci Neretvi. Tri dokumentarna filma biće prikazana na završnoj konferenciji u Mostaru, marta 2011 i Briselu aprila 2011.

Najznačajniji ciljevi projekta

- Pružanje podrške uspostavljanju lokalnih institucionalnih struktura/mehanizama interkulturalnog dijaloga i tolerancije, razvoju novih opštinskih usluga, prakse i procedura koje treba da doprinesu unapređenju interkulturalnog menadžmenta na lokalnom nivou putem efikasnog angažovanja organizacija civilnog društva i manjinskih zajednica;
 - Pružanje podrške uspostavljanju efikasnih mreža i partnerstava između civilnih organizacija u partnerstvu sa lokalnim upravama iz EU i Zapadnog Balkana kroz razmenu dobre prakse na lokalnom nivou i kroz pronalaženje zajedničkog pristupa u vrednovanju multikulturalizma u savremenom evropskom kontekstu, doprinoseći izgradnji zajedničke posvećenosti praktičnim aktivnostima i praćenju efekata lokalnih politika;
 - Podsticanje dijaloga i razmene između kreatora politika i donosioca odluka u multikulturalnim lokalnim zajednicama i javnoga diskurs o promovisanju raznolikosti i kulturne baštine manjina, kako bi se doprinelo jačanju svesti o ulozi manjina u lokalnoj zajednici i razmeni dobre prakse na lokalnom nivou između EU i zemalja Zapadnog Balkana.
 - Podrška jačanju svesti o ulozi manjina u lokalnoj zajednici i razmeni dobre prakse na lokalnom nivou između EU i zemalja Zapadnog Balkana.

Specifičan cilj celokupnog projekta temelji se na doprinosu razvijanja lokalnih kapaciteta u multietničkim zajednicama u regionu u korist unapređene uprave i efektivne participacije građana u izgradnji interaktivnog i održivog foruma za promociju i razmenu dobre prakse na prekograničnom, regionalnom i evropskom nivou.

INTERKULTURALNI DIJALOG I TOLERANCIJA

na Zapadnom Balkanu – postojeći izazovi i buduće perspektive

Interkulturalni pristup u poređenju sa multikulturalnom koegzistencijom predstavlja relativno nov koncept za istraživače, naučnike i praktičare Zapadnog Balkana. Potiče iz suštinski evropskog standarda integracije koji je ukorenjen u principu „jedinstvo u različitosti” i u shvatanju da moderna društva treba poimati kao kulturološki raznolika sa javnim prostorom koji je otvoren za multidimenziona povezivanja i interakciju. Kreatori politika i razvojnih strategija potrebno je da pokažu veći stepen razumevanja u odnosu na očekivanja, interese i potrebe kulturološki i etnički raznolikih zajednica, kao i na načine na koji ovi interesi evoluiraju. Biti interkulturalan znači umeti slušati i razumeti druge kulturološke perspektive, dok sredstva i mehanizmi konsultovanja ne predstavljaju puke standardizovane vežbe, nego kontinuirani proces učenja koji zahteva proaktivno angažovanje najširih mogućih interesnih grupa. Proces je naročito važan za one koji kreiraju politiku i donose odluke na lokalnom nivou, ali i za pripadnike etničkih zajednica i civilnog društva zemalja Zapadnog Balkana.

Prevođenje zakonskih okvira u praksu procedura, mehanizama i institucija, na nivo lokalnih samouprava predstavlja izazov sam po sebi, naročito za zemlje ovog regiona, sa relativno kratkim periodom demokratske prakse. Izgradnja stabilnih demokratskih institucija i mehanizama na lokalnom nivou koje treba da podrže politiku koja vrednuje raznolikost, participativno donošenje odluka, društvene, političke i kulturne integracije, društveno-ekonomsko osnaživanje marginalizovanih grupa i društvenu koheziju-zahtevaju adekvatne administrativne kapacitete i ljudske resurse. Stoga predložena akcija takođe podstiče javni diskurs o potencijalnim i najefikasnijim sredstvima/mehanizmima za rešavanje potencijalnih izazova koje donosi nacionalna i kulturološka raznolikost lokalnih zajednica.

Razmena iskustava dobre prakse na lokalnom nivou sa EU/regionalnim/prekogranicnim partnerima čini važnu komponentu predložene akcije i predstavlja kako priliku za sticanje novih znanja i veština u upravljanju multietničkim zajednicama kao efektivni rezultat i osnov za buduće održive akcije.

Prava manjina u lokalnim multietničkim zajednicama se shvataju i kao očuvanje i kao razvoj kulturoloških identiteta u raznolikim društvima. U skladu sa zakonom, ovim se obuhvata pravo na samoorganizovanje manjinskih zajednica, službenu upotrebu maternjeg jezika, informisanje i obrazovanje na maternjem jeziku, razvoj i promovisanje sopstvenog kulturološkog identiteta u javnom životu i prostoru. Lokalne uprave su ključni akteri u primeni antidiskriminacionih zakona i politika putem javnih servisa. Sprovođenje politike manjinskih prava često podrazumeva umeće razrešavanja konflikata, suštinsko razumevanje principa manjinskih prava kako bi se donele odluke, adekvatna strategija u komunikaciji i utvrđeni oblici saradnje sa civilnim društvom, u vidu rešenja za oblast i dugoročne koristi za celu zajednicu. Predložena akcija se bavi ključnim pitanjima prava manjina iz oblasti pružanja usluga, proučavajući moguće uzroke razdora između prakse i pravila. Predviđene aktivnosti podržavaju podizanje političke kulture vođenja dijaloga o razvoju manjinskih prava, razmeni iskustava od značaja za njihov lokalni kontekst, i o postojećim izazovima i perspektivama za budućnost.

PARTNERI NA PROJEKTU

Nosilac projekta: Grad Subotica, Srbija

www.subotica.rs

Subotica (Serbian Cyrillic: Суботица, Hungariana mađarskom jeziku: Szabadka) je grad na severu Srbije, drugi grad po veličini u Vojvodini, poznat po svom multietničkom sastavu sa preko dvadeset nacionalnih zajednica. Danas je Serbia peti grad po veličini u Srbiji, sa opštinom koja broji oko 150.000 stanovnika. To je administrativni centar Severnobačkog okruga koji se nalazi u blizi EU graničnog prelaza sa Republikom Mađarskom i u blizini graničnog područja Hrvatske. Stanovništvo Subotice čine Mađari 38,50%, Srbi 24,14%, Hrvati 11,24% i Bunjevci 10,95%. Preostalih 17,17% čine Jugosloveni, Crnogorci, Romi, Albanci, Rusini i nekolicina drugih nacionalnosti. Većina nacionalnih zajednica imaju vekovnu zajedničku istoriju, dok je jedan broj njih nedavno pristigao, to jest izbeglice i raseljena lica iz ratom pogođenih područja (Srbi iz Hrvatske, Bosne i Hercegovine, ili Romi sa Kosova). Kao posledica sukoba na teritoriji bivše Jugoslavije tokom 90-ih godina, Subotica je prošla kroz period fragmentacija i povećanja etničke distance između različitih zajednica i smanjenjih mogućnosti za uspostavljanje interkulturalne komunikacije. Takva situacija donela je nove izazove za lokalnu samoupravu, pre svega u domenu kreiranja mehanizama za javni diskurs za urbanu kulturnu interakciju i za pružanje podrške političkim merama koje promovišu unapređeno interkulturalno obrazovanje.

Međutim, Subotica je uspela da očuva autentičan, prepoznatljiv i visok stepen poštovanja različitosti u višenacionalnoj sredini, odlučno negujući zajedničku istorijsku i kulturnu baštinu svih nacionalnih zajednica. Kao dokaz, u saradnji sa lokalnim institucijama i organizacijama civilnog društva, Gradska uprava je pokrenula i već dugi niz godina investira u brojne kulturne manifestacije tokom godine, proslavljajući kulturološku raznolikost kao razvojni resurs: Evropski filmski festival, Festival dečijih pozorišta, Interetno festival, Trenchtown muzički festival, postepeno postajući poznat kao Subotica – grad festivala.

Kontakt osoba:

Erika Kudlik, rukovodilac Kancelarije za lokalni ekonomski razvoj
ler@subotica.rs

Asocijacija agencija lokalne demokratije, Strazbur, Francuskawww.alda-europe.eu

Asocijacija agencija lokalne demokratije je osnovana 1999. godine u cilju koordinacije i efikasnog upravljanja mrežom Agencija lokalne demokratije (ALD) na Zapadnom Balkanu, koje su osnovane na ovom području počev od 1993. godine. Njihov cilj je da se na najefikasniji način pruži doprinos lokalnom razvoju u južnoj i istočnoj Evropi. Na početku, ALD su osmišljene tako da pružaju konkretnu pomoć ratom razorenim opštinama sa teritorije bivše Jugoslavije kroz partnerstva sa agencijama širom Evrope. Nakon ratnih sukoba na Balkanu, usmerenje asocijacije ALDA se okrenulo ka demokratskim reformama sa posebnim naglaskom na promovisanje participacije građana u lokalnoj samoupravi, poštovanju različitosti i međuetničkoj toleranciji. Asocijacija ALDA je izrasla iz malog pilot programa u jednu od najvažnijih mreža organizacija u promovisanju lokalne demokratije kroz međunarodne decentralizovane programe saradnje.

Zahvaljujući pozitivnom iskustvu na Balkanu, asocijacija ALDA je svoje aktivnosti takođe prenela i na ostale evropske regije: u septembru 2008. godine, Agencija lokalne demokratije je otvorena u Kutaisiju, Gruzija, a bila je uključena u dva pilot projekta u Belorusiji. Trenutno, asocijacija ALDA olakšava saradnju između 12 Agencija lokalne demokratije u četiri zemlje bivše Jugoslavije, kao i u Gruziji, saradujući sa preko 140 članova (gradova, regiona, nevladinih organizacija) i 150 partnera ALD iz 25 evropskih zemalja. Osnovna aktivnost ALD obuhvata pružanje podrške institucijama koje štite interese zajednice, zajedno sa obukom i drugim informativnim servisima, promovišući dijalog i ljudska prava, a ujedno podstičući razvoj inkluzivnog civilnog društva.

Programi asocijacije ALDA obuhvataju:

- Osnajivanje evropske integracije u različitim oblastima uključujući i Kavkaz;
- EU program aktivnog građanstva;
- Podsticanje jednakih mogućnosti i mlade politike;
- Održivi ekonomski razvoj.
- Tehnička podrška i obuka za lokalne uprave, udruženja i nevladine organizacije.

Kontakt osoba: Stanka Parać Damjanović,
menadžer projekata podrške partnerstvima
Stanka.parac@aldaintranet.org

**Light House – medijski centar – Vulverhampton,
Velika Britanija**

www.light-house.co.uk

Light House je osnovan 1986. godine kao partnerstvo između Univerziteta Vulverhamptona i gradskog veća. Na početku je bio smešten u Vulverhampton

Galeriji umetnosti, a nakon dve godine je već stekao reputaciju kao ključna organizacija za razvoj i modernizaciju istorijski značajne zgrade u Vulverhamptonu.

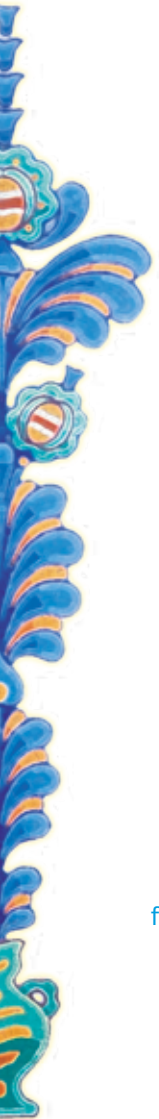
Misija Light House medijskog centra je podrška unapređenju društvenog, kulturnog i privrednog života u Vulverhamptonu i regionu Zapadnog Midlandsa. Na taj način, ova institucija je doprinela integraciji globalnih vrednosti od značaja za lokalno urbano okruženje u kojem se danas govori na preko 80 različitih jezika uz uvažavanje potrebe vrednovanja etničkih i kulturoloških različitosti.

Tokom proteklih godina, Light House medijski centar je razvio programe koji podržavaju moderne medijske izraze, naročito film, video i fotografiju sa naglaskom na vizuelnoj medijskoj produkciji sa ciljem promovisanja kulturnog, društvenog i ekonomskog života grada i regiona Zapadnog Midlandsa.

Danas je Light House nezavisna institucija smeštena u namenski izgrađen i renovirani objekat i zapošljava 17 stalno zaposlenih. Razvijen je širok dijapazon obrazovnih kurseva u oblasti medijske produkcije, edukativnih programa, otvorene su nove umetničke galerije, organizovani su filmski festivali, tematske konferencije i kulturne manifestacije. Pored toga, održavaju se dva velika godišnja festivala i mnoštvo aktivnosti koje razvijaju i podržavaju kreativne industrije koje su u porastu u gradu i u regionu. Light House je ostao dosledan svojoj originalnoj misiji- da unapređuje razumevanje inovativnih i kreativnih medijskih izraza u korist kulturnih potreba građana Vulverhamptona i drugim sredinama u Velikoj Britaniji.

Kontakt osoba: Frank Challenger, Izvršni direktor

frank@light-house.co.uk

Agencija lokalne demokracije, Osijek, Hrvatskawww.lda-osijek.hr

Agencija lokalne demokracije u Osijeku je nevladino i neprofitno udruženje osnovano 1993. godine kao program podrške Kongresa lokalnih i regionalnih vlasti Saveta Evrope u pogledu promovisanja lokalne demokratije, ljudskih prava, održivog razvoja i lokalnog privrednog razvoja u ratom pogođenoj Istočnoj Hrvatskoj. Od 2001.godine je registrovana kao udruženje Republike Hrvatske. Zasnovana je na principima decentralizovane međunarodne saradnje, a član je Asocijacije agencija lokalne demokratije (ALDA) od 1999.godine. Od kako je osnovana 1993. godine Agencija lokalne demokracije (ALD) u Osijeku, u skladu sa svojom misijom, podržava i promoviše demokratiju na lokalnom nivou, jačajući i gradeći kapacitete različitih lokalnih interesnih grupa i ciljnih grupa, sa ciljem da postanu efikasni akteri u lokalnim zajednicama. Strateški ciljevi uključuju izgradnju društvenog kapitala i ponovno uspostavljanje poverenja među etničkim zajednicama u Istočnoj Hrvatskoj, povezivanje lokalnih interesnih grupa sa evropskim partnerima, promovišući koncept aktivnog evropskog građanskog građanstva, promovišući EU programe koji uključuju i omladinu, informisanje građana o politikama EU (politika privrednog, seoskog i održivog razvoja), podržavajući nove, kreativne inicijative i događaje koji treba da idu u korist održivog razvoja i na kraju, negujući inkluziju tradicije i baštine u okviru novih društvenih i ekonomskih trendova.

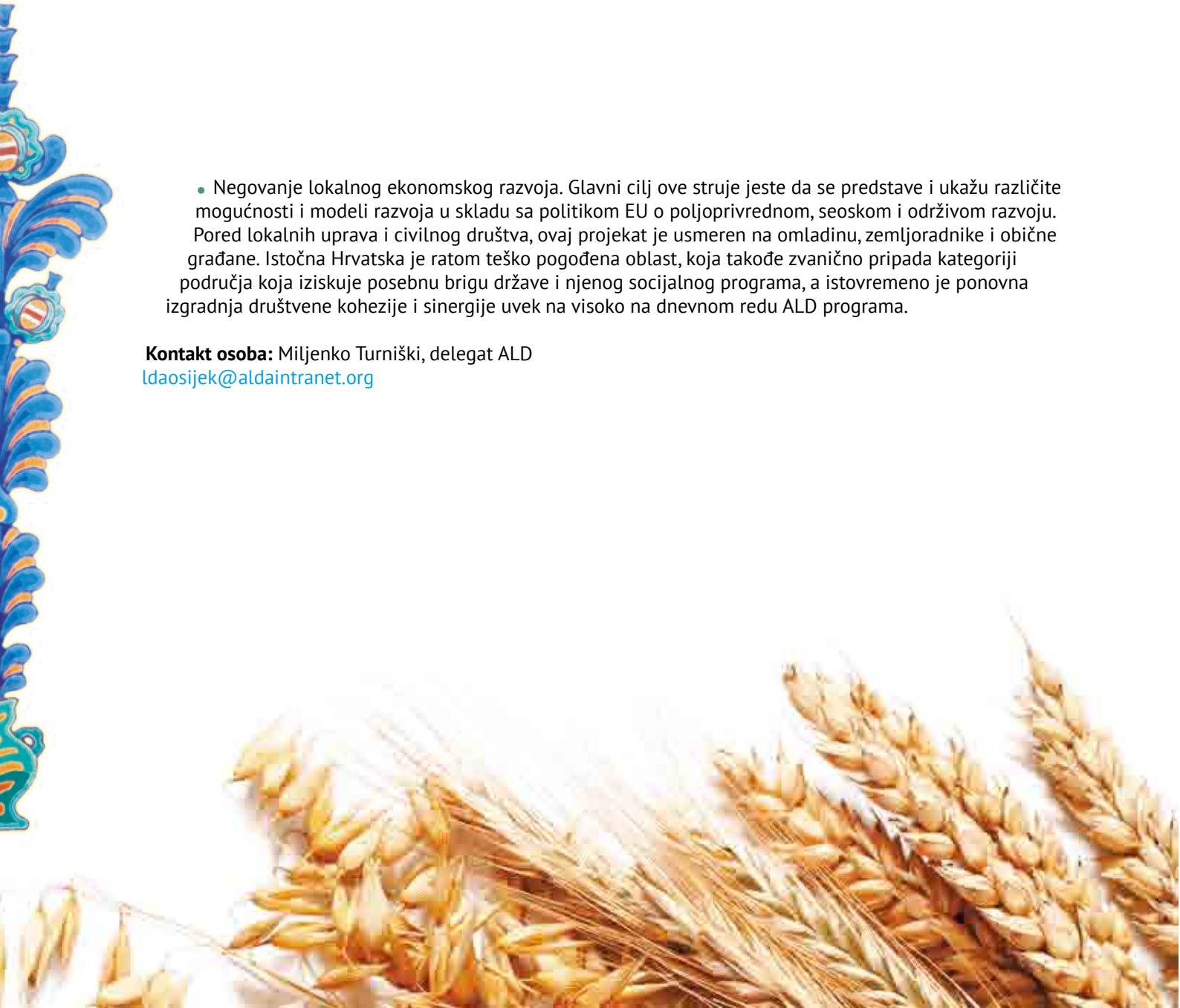
Projekti i aktivnosti ALD Osijek mogu da se podele na dve glavne programske oblasti:

- Promovisanje evropskih vrednosti i standarda: upoznavanje članova lokalne zajednice sa ciljevima, vrednostima, funkcionisanjem, institucijama i politikama Evropske unije, na način koji je prihvatljiv za ukupno stanovništvo. Cilj je da se demistifikuje članstvo u EU i da se proces integracije Hrvatske u EU učini jednostavnijim. U ovome okviru, lokalne uprave, predstavnici civilnog društva i omladina čine veoma važne ciljne grupe.

- Negovanje lokalnog ekonomskog razvoja. Glavni cilj ove struje jeste da se predstave i ukažu različite mogućnosti i modeli razvoja u skladu sa politikom EU o poljoprivrednom, seoskom i održivom razvoju. Pored lokalnih uprava i civilnog društva, ovaj projekat je usmeren na omladinu, zemljoradnike i obične građane. Istočna Hrvatska je ratom teško pogođena oblast, koja takođe zvanično pripada kategoriji područja koja iziskuje posebnu brigu države i njenog socijalnog programa, a istovremeno je ponovna izgradnja društvene kohezije i sinergije uvek na visoko na dnevnom redu ALD programa.

Kontakt osoba: Miljenko Turniški, delegat ALD
ldaosijek@aldaintranet.org

Agencije lokalne demokratije Mostar, Bosna i Hercegovina

www.ldamostar.org

Agencija lokalne demokratije u Mostaru je osnovana 2004. godine u okviru programa agencija lokalnih demokratija Kongresa lokalnih i regionalnih vlasti Saveta Evrope koji ima cilj da promoviše demokratski proces i poštovanje ljudskih prava na Zapadnom Balkanu. ALD Mostar radi kako bi pružila podršku lokalnoj demokratiji u mostarskom regionu, a koristi se metodom decentralizovane multilateralne saradnje. Godina 2008. je bila naročito važna u pogledu jačanja njihove uloge u izgradnji novih kapaciteta za lokalne uprave, sistem školovanja i OCD u Mostaru, podržavajući demokratsku tranziciju i rast lokalih zajednica koje efikasnije odgovaraju na potrebe marginalizovanih društvenih grupa. Tokom 2008. godinu je realizovane su brojne aktivnosti na promovisanju inicijativa na lokalnom nivou usmerenih na jačanje kapaciteta civilnog društva, angažovanje građana u kreiranju politike i donošenju odluka na lokalnom nivou, demokratsko upravljanje i održivi lokalni razvoj. Glavne ciljne grupe su lokalne uprave, manjine, žene, udruženja za mlade i žene. Ovakav pristup razvoja demokratskih odnosa od lokalnog nivoa pa naviše, pružio je ALD Mostar priliku da promoviše grad Mostar u okviru evropske mreže gradova koji se zalažu za razvoj svojih lokalnih zajednica.

Interesi i potrebe građana pripadnika svih nacionalnih zajednica su umnogome definisali okvire i pravce akcija ALD koje su osmerene na:

- Unapređenje komunikacije između lokalnih institucija i građana;
- Promovisanje ljudskih i manjinskih prava u lokalnoj zajednici;
- Podrška uspostavljanju mehanizama i institucija interkulturalnog dijaloga i tolerancije;
- Realizaciju EU programa aktivnog građanstva;
- Izgradnju kapaciteta lokalnih uprava i organizacija civilnog društva;
- Razmenu znanja i iskustava dobre prakse u radu lokalne samouprave

Kontakt osoba: Dženana Dedić, delegat ALD

ldamostar@aldaintranet.org

Centar lokalne demokratije Subotica, Srbija

www.lda-subotica.org

Centar lokalne demokratije u Subotici je osnovan 1993. godine kao rezultat sporazuma između Saveta Evrope i lokalne uprave Subotice. Osnovni cilj tokom devedesetih bio je promovisanje demokratskih reformi i poštovanje ljudskih i prava manjina, uprkos autoritarnom režimu toga vremena. Od 1999. godine kada je osnovana asocijacija ALDA, ALD Subotica je funkcionisala kao član evropske mreže ALDA, kao deo međunarodnih programa decentralizovane saradnje. Izgradnja lokalnih kapaciteta za EU integraciju je ostala ključna komponenta aktivnosti ALD, usmeravajući se na široki dijapazon ciljnih grupa na lokalnom nivou. Tokom protekle decenije, primenjeni su brojni programi u vidu obuke koji promovišu evropske vrednosti za lokalnu zajednicu sa posebnim naglaskom na unapređenje angažovanja građana u kreiranju politike i donošenju odluka, demokratsku upravu uz poštovanje različitosti i interkulturalnog dijaloga. Jedan od ključnih dostignuća u tom pogledu jeste učešće ALD sa gradskom upravom Subotica u zajedničkom programu saradnje Saveta Evrope i EU pod nazivom „Evropski gradovi interkulturalnosti”.

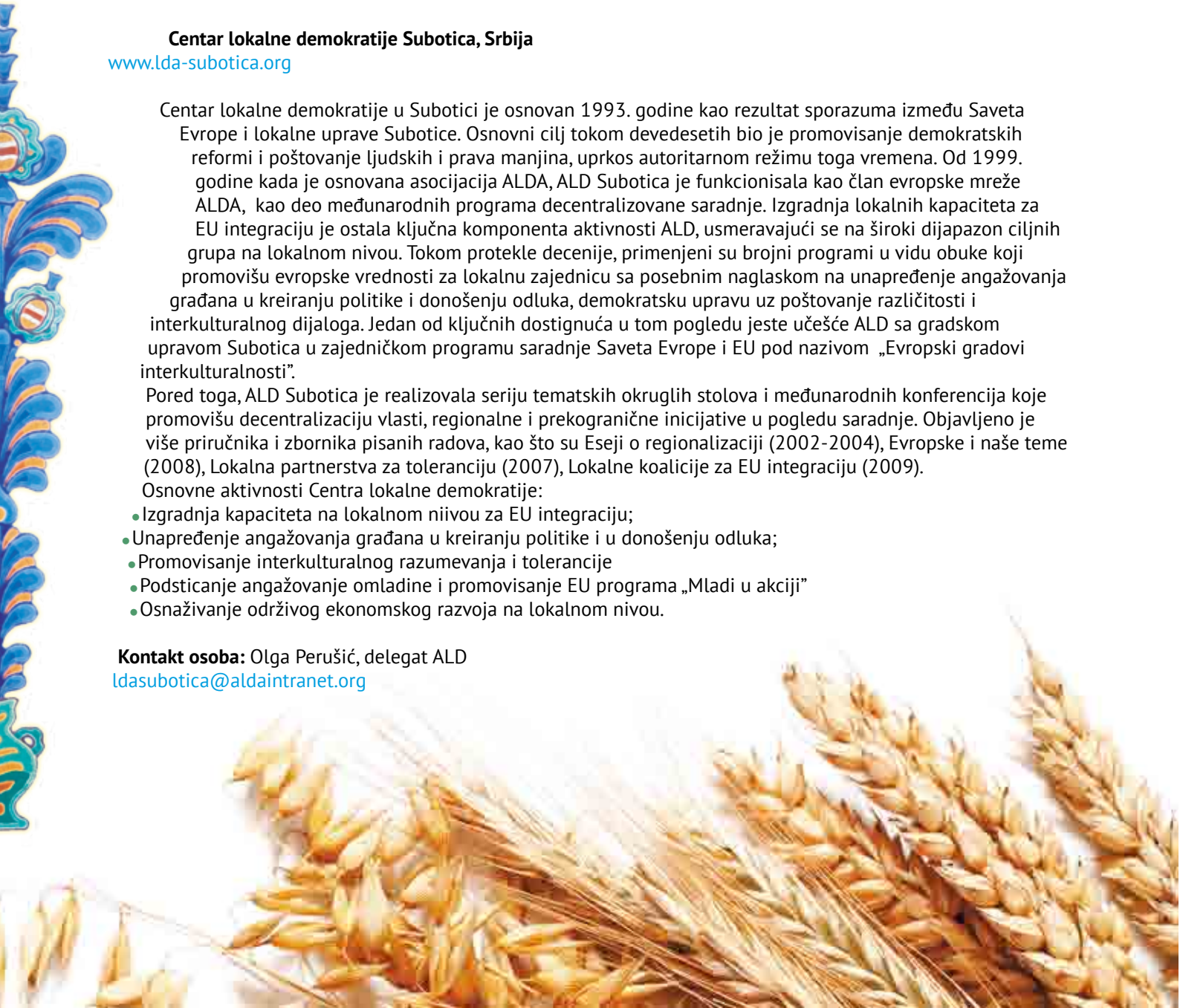
Pored toga, ALD Subotica je realizovala seriju tematskih okruglih stolova i međunarodnih konferencija koje promovišu decentralizaciju vlasti, regionalne i prekogranične inicijative u pogledu saradnje. Objavljeno je više priručnika i zbornika pisanih radova, kao što su Eseji o regionalizaciji (2002-2004), Evropske i naše teme (2008), Lokalna partnerstva za toleranciju (2007), Lokalne koalicije za EU integraciju (2009).

Osnovne aktivnosti Centra lokalne demokratije:

- Izgradnja kapaciteta na lokalnom nivou za EU integraciju;
- Unapređenje angažovanja građana u kreiranju politike i u donošenju odluka;
- Promovisanje interkulturalnog razumevanja i tolerancije
- Podsticanje angažovanje omladine i promovisanje EU programa „Mladi u akciji”
- Osnaživanje održivog ekonomskog razvoja na lokalnom nivou.

Kontakt osoba: Olga Perušić, delegat ALD

ldasubotica@aldaintranet.org

A REGIONÁLIS PARTNERSÉGEK

AZ INTERKULTURÁLIS EGYÜTTMŰKÖDÉSÉRT

Nyilatkozat: A kiadvány az Európai Unió támogatásával jött létre. A kiadvány tartalmáért a felelősséget egyedül a kivitelező partner, Szabadka Város Közigazgatása, Szabadka, Szerbia, viseli, és az semmiképpen sem tekinthető annak, hogy tükrözi az Európai Unió véleményét.

A Regionális Partnerségek az Interkulturális Együttműködésért egy két éves, regionális együttműködési projekt, melyet az Európai Bizottság Bővítési Főigazgatóságának a regionális programokkal foglalkozó osztálya társ-finanszíroz a 2006-os CARDS Regionális Akcióprogram: A Civil társadalmi párbeszéd – Közvetlen emberek közötti támogatás keretén belül. E támogatás célja a civil társadalom szervezetei és a hatóságok közötti partnerség megszilárdítása a régióban a kisebbségi jogok szintjének emelése érdekében.

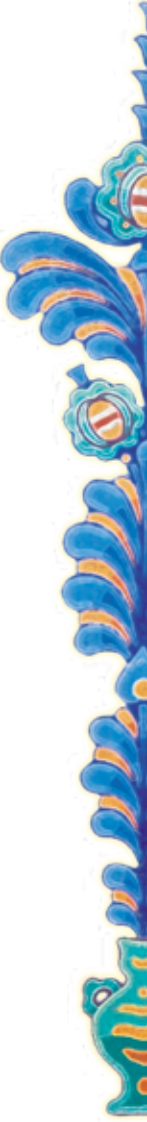
“A program általános célkitűzései a civil társadalmi közéleti és magánszféra széles részvételének a biztosítása, a civil társadalmi szervezetek erősítése, illetve a civil társadalmi párbeszéd támogatása a Nyugat Balkánon, valamint, lehetővé tenni a civil társadalmi szervezetek számára, hogy teljesítsék szerepüket közös akciók által az alábbi területeken: hozzájárulás a demokrácia erősítéséhez a régióban és részvétel a döntéshozatali folyamatokban, a hatékony interkulturális csereprogramok támogatása és a kisebbségek jogvédelmének biztosítása a nyugat-balkáni országokban.

- A program konkrét célja, hogy támogassa a partnerséget a civil társadalmi szervezetek között és kiépítse azok hálózatát, különös tekintettel azokra a szervezetekre, melyek tevékenyen részt vesznek a kisebbségi jogok előmozdításában, valamint partnerség kiépítése ezen szervezetek és a hatóságok között. A projekt-javaslatoknak az alábbi prioritások közül egynek vagy többnek kell, megfelelniük: olyan tevékenységek támogatása, fejlesztése és kivitelezése, melyek biztosítják az etnikai kisebbségek részvételét és képviselését,
- A civil társadalmi szervezetek közötti és a civil társadalmi szervezetek és hatósági szervek közötti, országon belüli és regionális együttműködés és partnerség elősegítése, mely biztosítja a folyamatos interakciót és kölcsönös bizalmat, a közös és koordinált tevékenységeket,
- A köztisztviselők tudatának erősítése a kisebbségek egyenrangú hozzáféréseinek és részvételének szükségességéről a demokratikus folyamatokban és a vonatkozó kisebbségjogi törvények és előírások hatékony végrehajtása, valamint a civil társadalmi szervezetek által megszerzett szaktudás és legjobb gyakorlati tapasztalatok cseréje.
- Regionális hálózatok, koalíciók, érdekképviselői szervezetek kialakítása a helyi hatalom és állami intézményekkel folytatott hatékony párbeszéd fenntartására az etnikailag vegyes lakosság érdek-területein, erősítve a civil társadalom szerepének jobb megértését.

A projekt fő kedvezményezettje Szabadka Város közigazgatása, Szerbiából, s partnerei a következők:

1. A Helyi Demokrácia Ügynökségeinek Szövetsége, Strasbourg, Franciaország
2. Light House Media Centre, Wolverhampton, Egyesült Királyság
3. Az eszéki Helyi Demokrácia Ügynöksége, Horvátország
4. A mosztári Helyi Demokrácia Ügynöksége, Bosznia és Hercegovina
5. A szabadkai Helyi Demokrácia Ügynöksége, Szerbia

A PROJEKT KULCSSZAVAINAK ÁTTEKINTÉSE

Regionális: A projekt regionális, mivel olyan tevékenységeket foglal magába, melyek támogatják az együttműködési kapcsolatokat a nyugat-balkáni régió és az EU-s tagországainak helyi közösségei között. A projekt-tevékenységek színhelyei három nyugat-balkáni ország: Szerbia, Bosznia és Hercegovina és Horvátország városai.

Partnerségek: A projektet partnerségben dolgozták ki a helyi hatóságok és a civil társadalmi szervezetek, nevezetesen a helyi demokrácia szabadkai (Szerbia), mosztári (Bosznia és Hercegovina) és eszéki (Horvátország) ügynökségei és a helyi önkormányzatok. Emellett, az ALDA, a helyi demokrácia ügynökségeinek szövetsége, mint regionális szervezeti hálózat és a wolverhamptoni Lighthouse Media Center is részt vállaltak a program megvalósításában, mint projekt-partnerek.

Interkulturális: A helyi szintű interkulturális irányításban szerzett jó gyakorlatok cseréje a projekt fő célkitűzései között szerepel. A tevékenység fő komponensei úgy lettek kidolgozva, hogy előrelendítsék a demokratikus irányítást és javítsák a másság-irányítási képességeket a többnemzetiségű helyi közösségekben. Külön figyelmet kapott az állampolgárok fokozott részvétele és az etnikai kisebbségek bekapcsolása.

Csere: A projekt úgy került kialakításra, hogy teret biztosítson a regionális szintű cserére és együttműködésre a civil szervezetek és a helyi önkormányzatok között. Az aktivitások úgy kerültek kialakításra, hogy támogassák a helyi szintű interkulturális párbeszédet, ugyanakkor pedig segítsenek a különböző etnikai kisebbségi csoportok közötti interkulturális csere fejlesztésében regionális és határon átnyúló szinten az akcióban bekapcsolt országok között.

A PROJEKT FŐ TEVÉKENYSÉGEI

NYITÓ-KONFERENCIA, Brüsszel: "A civil társadalmi szervezetek és a közhatalóságok közötti partnerség megszilárdítása, a régióban élő kisebbségek jogainak erősítése érdekében"

Brüsszel, 2009. július 6-7

Az Európai Bizottság Bővítési Főigazgatósága három vezérfonalának egyikét képviselő Emberek az emberekért /P2P/ nevet viselő program keretében került megszervezésre a nyitókonferencia a „A civil társadalmi párbeszéd támogatása: a civil társadalmi szervezetek és a közhatalóságok közötti partnerség erősítése a régióban a kisebbségi jogok szintjének emelése érdekében” cím alatt megjelentetett kiírás keretében kiválasztott projektek képviselői számára. Amellett, hogy az esemény teret biztosított a kedvezményezetteknek a találkozásra és a hálózatépítésre, a konferencia alkalmat szolgáltatott arra is, hogy kialakuljon a kapcsolat köztük és az Európai Bizottság, mint európai szintű, aktuális érdekképviseleti csoportok között. A P2P programmal kapcsolatos bővebb információ a honlapon található http://taiex.ec.europa.eu/P2P-Programme/P2PLeaflet_EN.pdf

A nyitókonferencián résztvevő projekt-partnerek: Nagy Kiserős Melinda, a fő kedvezményezett képviseletében, Szabadka Város Közigazgatása, Miljenko Turinski, az eszéki Helyi Demokrácia Ügynöksége, Horvátország, Dzenana Dedic, a mosztári Helyi Demokrácia Ügynökségének küldötte, Bosznia és Hercegovina, Stanka Parac Damjanovic, ALDA, partnerség-támogató igazgató.

Kapacitásépítési komponens

A helyi önkormányzatok tisztviselői, a civil szervezetek, etnikai kisebbségek és ifjúsági csoportok számára szervezett három tematikus képzésből álló szeminárium-sorozat kulcsfontosságú elemét képezi a kapacitás-építő komponensnek, s a képzések segítenek a helyi szintű demokratikus irányítás európai mércéinek jobb megismerésében és támogatják a nyugat-balkáni országok helyi önkormányzatai és civil szervezetei közötti jó gyakorlatok cseréjét is.

A "Helyi Demokrácia Iskolája" cím alatt megrendezett képzések helyszíne három város volt: Szabadka, Eszék és Mosztár.

1. A HELYI DEMOKRÁCIA ISKOLÁJA – SZABADKA, 2009. AUGUSZTUS 22-26.

**Nemzetközi képzés a helyi önkormányzatok és civil szervezetek számára:
VÁROSOK A JÓ INTERKULTURÁLIS IRÁNYÍTÁSÉRT**

Az első képzési szemináriumon harminc, a régió helyi önkormányzatait és civil társadalmi szervezeteit képviselő résztvevő találkozott. A képzés színhelye: Magyar Művelődési Központ, Szabadka, az Interetno Fesztivál ideje alatt: www.interetno.net

A tematikai modulok az alábbiakat ölelték fel:

- Európai mércék az emberi/kisebbségi jogok védelmének területén, melyet Snjezana Bokulic, a londoni Minority Rights Group International vezető trénera tartott.
- Alternatív jelentések az európai kisebbségjogi mércék betartásáról, melyet Aleksandra Vujic, az újvidéki Vajdasági Emberi Jogi Központ vezető trénera tartott.
- Interkulturális irányítás helyi szinten: a nemzetközi mércéktől a helyi gyakorlatig: A másság kezelése: közpolitika-formálás és a médiák szerepe, melyet Milica Pesic, a londoni Media Diversity Institute vezető trénera tartott,
- A résztvevők esettanulmányai: Helyi szintű állampolgári részvétel.

A képzésen, többek között, részt vettek:

Ljiljana Babic, a Szociálisügyi Osztály vezetője, Prijedor Városa, Bosznia és Hercegovinából. A helyi szintű, hatékony szolgáltatás-nyújtást nehéz elképzelni a civil szervezetekkel ápolta hatékony partnerség nélkül. Ezért, a multietnikus helyi közösség vezetéséhez, különösen Bosznia és Hercegovinában, profi, megfelelő képességekkel és hatáskörrel felruházott káderekre van szükség.

Stevan Nikolic, Roma Oktatási Központ, Szabadka, Szerbia: A romák közéleti részvételének javítását megcélzó helyi közösségi tevékenységek előmozdítása segít majd a többségi lakosságnak is abban, hogy jobban megértse a diszkrimináció-ellenes politikák fontosságát.

2. A HELYI DEMOKRÁCIA ISKOLÁJA – ESZÉK, 2010 SZEPTEMBERE

Regionális Nyári Ifjúsági Tábor az interkulturális megértésről és toleranciáról

Az ifjúsági képzés interaktív tematikus műhelyek formájában kerül megrendezésre, melyek keretében alkalom nyílik a nyelvtanulásra, a kisebbségi nyelvek (horvát, magyar, roma, ruszin) mindennapi szóhasználatának megsimérésére, kreatív és művészeti műhelymunkára, néptánc - órákra, az interkulturális megértés/tolerancia történeti áttekintésére, a helyi önkormányzatok működési és az EU integráció alapjainak a megismerésére különös tekintettel az EU Cselekvő Ifjúság (Youth in Action) c. programjára.

3. A HELYI DEMOKRÁCIA ISKOLÁJA – MOSZTÁR, 2011 MÁRCIUSA

Zárókonferencia: A kisebbségek és a helyi szintű részvétel

A nyugat-balkáni országokból és az EU-s tagországokból érkező résztvevők, a helyi/regionális hatóságok, a civil társadalmi szervezetek képviselői, a szakemberek és civil gyakorlati szakemberek osztják meg tapasztalatukat és mutatják majd be a multietnikus helyi közösségek vezetésében, a kisebbségek helyi közéleti részvételében és az interkulturális irányításban szerzett jó tapasztalataik széles skáláját.

A konferencia jó alkalmat szolgáltat az elvégzett tevékenységek általános értékeléséhez, a hálózatépítéshez és a jövőbeni tevékenységek megtervezéséhez is. A teljes kapacitás-növelő program kivitelezési időszaka segít majd egy közös civil szervezeti szakemberekből és helyi önkormányzati tisztviselőkből álló csapat kialakításában, akiknek alkalmul lesz képzéseken, tanulmányutakon vagy tematikus kerekasztal-beszélgetéseken részt venni. Esettanulmányaikat és a konferencia által lehetővé tett jó gyakorlatokra vonatkozó tapasztalatok cseréjét egy kiadványban mutatjuk majd be.

A tematikus modulok az alábbiakat foglalják magukba:

- Az európai mércék alkalmazása a helyi önkormányzati rendszerben: a multikulturális együttéléstől az interkulturalizmusig
- Hatékony és érzékenyített helyi önkormányzati szolgáltatások a többnemzetiségű helyi közösségekben,
- Részvétel és kisebbségek a helyi önkormányzatban
- Interkulturális megértés és tolerancia – a legjobb helyi gyakorlatok cseréje
- A nyomkövetési és hálózatépítési lehetőségek megvitatása

Tanulmányutak és tematikus kerekasztal-beszélgetések

A régió partner-városaiba (Szabadka, Eszék és Mosztár) tervezett tanulmányutakra és tematikus kerekasztalokra a hagyományos, helyi, etnikai sokszínűséget ünneplő, kulturális események alkalmával kerül sor. A kerekasztal-beszélgetéseket a különböző résztvevők közötti hálózatépítés javításának szenteljük, különös tekintettel a bekapcsolt városok helyi önkormányzatainak tisztviselőire és a kisebbségi csoportokra. A komponens célkitűzése a tudaterősítés és néhány helyi, az interkulturális párbeszédet és megértést ápoló, jó gyakorlat láthatóságának a fejlesztése, valamint segíteni a kisebbségi részvétel előmozdítását a helyi szintű politikák kialakításában és a döntéshozatalban.

Tanulmányutak Szabadkára, Szerbiába

Duzijanca – aratóünnepség, 2009 augusztus 6-9

Kerekasztal-beszélgetés Szabadkán, Szerbiában: A kisebbségi kulturális örökséget ápoló városok, Városi Médiaközpont, 2009 augusztus 7

Tanulmányút Szabadkára, Interetno Fesztivál, 2009 augusztus 22-26

Az interkulturális irányítás helyi jó gyakorlatait bemutató írásos munkák gyűjteménye

A projekt indításakor Európa-szintű kiírást tettünk közzé a fenti témában, és a kiválasztott írásos munkák szerzőit meghívjuk a konferenciára. A Mosztárban megtartandó konferencia előkészítése magába öleli a kiírást, a munkák kiválasztását és azok lefordítását angolra, szerbre és horvátra. Az interkulturális vezetés helyi jó gyakorlatai cím alatt megjelenő esszé-gyűjtemény terjesztése a nyomkövetési tevékenység eszköze lesz, valamint alapul szolgál majd a meglévő gyakorlatok összehasonlító elemzéséhez, különös tekintettel a nyugat-balkáni országokra.

A kiadvány segít majd meghatározni a jelenlegi decentralizációs jogi keretek között történő hatékony közszolgáltatás-nyújtás, valamint a projektbe bekapcsolt országok többnemzetiségű helyi közösségei számára időszerű közigazgatási reformok fontosabb feltételeit.

Média-projekt: Interkulturális párbeszéd és a „nézzük kisebbségi szemszögből” perspektíva

A multikulturalizmus gyakorlatáról és a bekapcsolt helyi közösségek hagyományairól szóló dokumentumfilm elkészítését az EU-s partner, a wolverhamptoni Light House Media Center irányítja és koordinálja. A Light House Media Centre csapata részt vesz a projekt-tevékenységekben és a régió kulturális sokszínűségéről, az ott folyó interkulturális párbeszédéről és toleranciáról szóló dokumentumfilmek elkészítésében, különös tekintettel a kisebbségek részvételére a határon átnyúló regionális együttműködésre és a konfliktusok utáni megbékélési folyamatra.

Ezenkívül, a dokumentumfilmek segítik majd a Balkán regionális/helyi etnikai és kulturális sokszínűségének a jobb megértését Európa-szerte, s új üzeneteket küldenek majd a béke és stabilitás, valamint a multikulturalizmus távlatairól, mint a helyi, fenntartható fejlődési stratégiák erőforrásairól. A tevékenység ezen komponensét úgy terveztük, hogy modern kommunikációs eszközöként építsenek hidakat a kisebbségek hagyományos kulturális öröksége és a modern koncepciójú, főleg a fiatal generációra jellemző, megközelítések között.

A kreatív filmkészítő csapat különböző helyszíneket látogat majd meg a vajdasági többnemzetiségű régióban Szerbiában, a horvátországi Szlavóniában pedig ellátogat az etno-turizmusáról ismert területekre, valamint meglátogatja Mosztár városát és a város örökös szimbólumát, a Neretvát átívelő hidat.

A három dokumentumfilm bemutatását a mosztári zárókonferenciára is beterveztük.

KULCSFONTOSÁGÚ CÉLKÍTÜZÉSEK

- Támogatni a helyi interkulturális párbeszéd és tolerancia intézményi szerkezeteit/mechanizmusait, új önkormányzati szolgáltatásokat, gyakorlatot és eljárás módokat fejleszteni ki, melyek hozzájárulhatnak a jobb interkulturális vezetéshez helyi szinten a civil társadalmi szervezetek és a kisebbségi közösségek hatékonyabb részvétele által;
- Támogatni az EU-s és nyugat-balkáni civil társadalmi szervezetek és a helyi hatóságok közötti hatékony hálózat és partnerségek kialakítását helyi jó gyakorlatok cseréje által és megtalálni a közös megközelítést a multikulturalizmus ápolásához a mai európai kontextusban, valamint segíteni a közös kötelezettségvállalás kiépítését a gyakorlati nyomonkövetési tevékenységekhez.
- Ápolni a párbeszédet és tapasztalat-cserét a multikulturális helyi közösségek döntéshozói között, valamint a többszínűséget és a kisebbségek kulturális örökségét népszerűsítő közvitákat, segíteni a köztudat erősítését a kisebbségek részvételéről a helyi közösség életében és a jó helyi gyakorlati tapasztalatok cseréjét az EU és a Nyugat Balkán között.
- Segíteni a köztudat erősítését a kisebbségek részvételéről a helyi közösségek életében és a jó helyi gyakorlati tapasztalatok cseréje az EU és a Nyugat Balkán között.

A tevékenység konkrét célja, hogy segítséget nyújtson a szerbiai helyi közösségek helyi kapacitásainak erősítéséhez a jobb interkulturális vezetés érdekében, valamint, hogy hozzájáruljon egy, a határon-átnyúló, regionális és EU-s szinten a jó tapasztalatok népszerűsítését és cseréjét szorgalmazó interaktív és fenntartható fórum kialakításához.

INTERKULTURÁLIS PÁRBESZÉD ÉS TOLERANCIA

a Nyugat Balkánon – a jelen kihívásai és a jövő kilátásai

A multikulturális együttéléssel ellentétben, az interkulturális megközelítés egy viszonylag új koncepció a szakemberek, tudósok és a gyakorlati emberek számára a Nyugat Balkánon. Eredetét tekintve, az interkulturalizmus, lényegében, az európai integrációs értékbe ágyazott „egység a másságban” elvben gyökerezik és abban a felfogásban, hogy a modern társadalmakat kulturálisan sokszínű, a több dimenziós kapcsolatoknak és kölcsönhatásoknak közteret nyitó társadalnak kell tekintenünk. Korunk döntéshozóinak és fejlesztőinek meg kell érteniük a kulturálisan sokszínű közösségek elvárásait és érdekeik kialakulását. Az interkulturális azt jelenti, hogy képesek vagyunk meghallgatni és megérteni a másfajta kulturális szemléletet, s eközben a konzultációs eszközök és mechanizmusok nem az egyszerű, szabványos gyakorlatot jelentik, hanem inkább egy állandó tanulási folyamatot, amely az érdekelt felek legszélesebb körének a proaktív bekapcsolását követeli meg. Ez a folyamat különösen a helyi döntéshozók számára fontos, de lényeges a különböző etnikai közösségek tagjai és a civil társadalom számára is a nyugat-balkáni országokban.

A jogi keretek, procedurális és döntéshozatali tevékenységek áthelyezése helyi önkormányzati szintjére már önmagában is kihívás, különösen a régió országaiban, melyek viszonylag rövididejű gyakorlattal rendelkeznek a demokrácia terén. A stabil demokratikus intézmények és mechanizmusok helyi szintű kiépítése, melyek támogatják a mássági politikákat, a részvételt a döntéshozatalban, a társadalmi, politikai és kulturális integrációt, a marginalizált csoport társadalmi és gazdasági erősítését és társadalmi kohézióját, megköveteli a megfelelő kapacitások és humán-tőke meglétét. Ezért, a javasolt tevékenység foglalkozik azokkal a potenciális és leghatékonyabb eszközökkel/mechanizmusokkal, melyek a mássági szempont bevezetéséhez/fejlesztéséhez minden helyi önkormányzati gyakorlatban szükségesek.

A helyi jó gyakorlatok cseréje az EU-s/regionális/határon túli partnerekkel fontos elemét képezi a javasolt tevékenységnek, s egyidőben szolgáltató lehetőséget a tanulásra, de a kézzelfogható eredmény elérésére is, alapot képezve a fenntartható jövőbeni tevékenységekhez.

A kisebbségi jogokat a helyi többnemezetiségű közösségekben úgy tekintik mint a mássági társadalmak kulturális identitásának védelmét és fejlesztését. A törvény értelmében, ez magába foglalja a kisebbségi közösségek önszerveződési jogát, az anyanyelv hivatalos használatát, az anyanyelven történő tájékoztatás és oktatást, valamint a kulturális önazonosság fejlesztését és népszerűsítését a közéletben és a nyilvános helyeken. A közszolgáltatások nyújtása során, a helyi önkormányzatok a hátrányos megkülönböztetés elleni törvények és vezérelvek alkalmazásának fontos közvetítői. A kisebbségjogi vezérelvek végrehajtásához sokszor szükség van konfliktus-megoldási képességekre is, a kisebbségjogi alapelvek alapos megértésére, ahhoz, hogy döntéseket tudjunk hozni, megfelelő kommunikációs stratégiát és megalapozott együttműködési formákat tudjunk kialakítani a civil társadalommal, tehát olyan megoldásokat, melyek tartós előnyöket szavatolnak a választópolgárok és az egész közösség számára. Azzal, hogy a normák és gyakorlat közötti űr lehetséges okait kutatja, a javasolt tevékenység a kisebbségi jogok központi kérdéseivel foglalkozik a szolgáltatások nyújtásában. Az előlátott tevékenységek támogatják a kisebbségjogok fejlesztésére vonatkozó párbeszéd politikai kultúrájának erősítését, a kisebbségi jogok helyi sajátosságaira vonatkozó tapasztalat-cserét, a jelen kihívásait és a jövő távlatait.

PARTNEREK

Fő kedvezményezett: Szabadka Városa, Szabadka

www.subotica.rs

Szabadka (Суботица, latin írásmódban: Subotica) város Szerbia északi részén, a Vajdaság tartomány második legnagyobb, többnemzetiségű városa, ahol több mint húsz nemzeti közösség él. Jelenleg Szerbia ötödik

legnagyobb városa, s a község egész területén majdenem 150,000 polgár él. A város az észak-bácskai körzet közigazgatási központja, közel az EU magyarországi határvonalához és a Horvátországgal határos területhez. Szabadka lakosságát magyarok (38,5%), szerbek (24,14%), horvátok (11,24%) és bunyevácok (10,95%) alkotják. A fennmaradó 17,17%-ot pedig jugoszlávok, montenegróiak, romák, albánok, ruszinok és még néhány nemzetiség. Az etnikai közösségek nagy többsége közös évszázados történelemre tekinthet vissza, míg jelentős az újonnan érkezett, a háborúval sújtott területekről elmenekült és áttelepült személyek száma is (horvátországi, bosznia-hercegovinai szerbek, vagy a koszovói romák). A volt Jugoszláviában, az 1990-es években zajló konfliktusok következményeként, Szabadkán is fokozódott a távolságtartás a különböző közösségek között és megcsappant az interkulturális kommunikációra alkalmat adó lehetőségek száma. A helyzet új kihívásokat állított a helyi önkormányzat elé: meg kell nyitni a nyilvánosságot az urbánus kulturális kölcsönhatásra, s az interkulturális oktatást javító vezérelveket kell támogatni.

A városnak mégis sikerült megtartania az ország legmultikulturálisabb helyi közösségének arculatát, ahol tartósan ápolják minden nemzeti közösség közös történelmi és kulturális örökségét. Ennek bizonyítékeként, a helyi intézményekkel és civil társadalmi szervezetekkel együttműködve, a városi közigazgatás több, évente megismétlődő, a kulturális másságot ünneplő, művelődési eseményt indított útjára: az európai filmek fesztiválját, a nemzetközi gyermekszínházi fesztivált, az Interetno Fesztivált, a Trench Town zenei fesztivált, és így tette Szabadkát mindinkább a fesztiválok városaként ismertté.

Kapcsolattartó: Kudlik Erika, a Helyi Gazdaságfejlesztési Osztály vezetője,

ler@subotica.rs

A Helyi Demokrácia Ügynökségeinek Szövetsége, Strasbourg, Franciaország

www.alda-europe.eu

A Helyi Demokrácia Ügynökségeinek Szövetsége (ALDA) 1999-ben alakult azzal a céllal, hogy egy fedél alá hozza és irányítja az 1993 óta működő Helyi Demokrácia Ügynökségeket a Nyugat-Balkánon. Az Európa Tanács Helyi és Regionális Hatóságainak Kongresszusa (CLRA) Szerbiában, Szabadkán alapította meg az első ügynökséget. Az ügynökségek célja, hogy a lehető leghatékonyabban járuljanak hozzá a helyi szintű fejlődéshez Dél- és Kelet-Európában. Az alapötlet az volt, hogy a helyi demokrácia ügynökségei európai partnerségek kialakításával nyújtanak konkrét segítséget a háborúval sújtott önkormányzatoknak a volt Jugoszlávia területén. A balkáni háborús konfliktusok befejeződése után, az ALDA a demokratikus reformokra összpontosított, különös hangsúlyt helyezve a közösségek közötti toleráns és bizalom-alapú viszonyokra. Az ALDA egy kisebb, kísérleti programból izmosodott ki az egyik legfontosabb európai hálózati szervezetté, amely a helyi demokráciát fejlesztő nemzetközi, decentralizált együttműködési programok által.

A Balkánon szerzett pozitív tapasztalatának köszönve, az ALDA kiterjesztette tevékenységét egyéb európai régiókra is: 2006 szeptemberében megnyílt a grúziai Kutaisziben a Helyi Demokrácia Ügynöksége és az ALDA két fehéróroszországi projektbe is bekapcsolódott. Jelenleg az ALDA segíti a volt Jugoszlávia négy országának 12 ügynöksége, valamint a grúziai ügynökség között folyó együttműködést és maga is együttműködik több mint 140 taggal (városokkal, régiókkal és civil szervezetekkel) és az ügynökségek 25 országban található 150 partnerével. Az ügynökségek fő munkája a közösségi intézmények támogatása, képzések és egyéb információs szolgáltatások útján, az interkulturális párbeszéd és az emberi jogok fejlesztése, valamint az inkluzív civil társadalom előrelendítése. Az ALDA programjai magukba foglalják az alábbiakat:

- az európai integráció erősítése különböző területeken, ideértve a kaukázusi régiót is, EU Cselekvő Állampolgár program
- Esélyegyenlőség és ifjúságpolitikák ápolása
- Fenntartható gazdasági fejlődés
- Műszaki segítségnyújtás és képzés a helyi hatóságok, szervezetek és civil szervezetek számára.

Kapcsolattartó: Stanka Parac Damjanovic, partnerség-támogató igazgató,
Stanka.parac@aldaintranet.org

Light House Media Centre, Wolverhampton, Egyesült Királyság,
www.light-house.co.uk

A Light House 1986-ban alakult, mint a wolverhamptoni egyetem és a városi tanács közötti partnerségi program. Kezdetben a wolverhamptoni Művészeti Galéria adott neki otthont, de két év után a Központ már eléggé kialakította a profilját ahhoz, hogy horgony-szervezete legyen a történelmi Chubb Ház fejlesztésének.

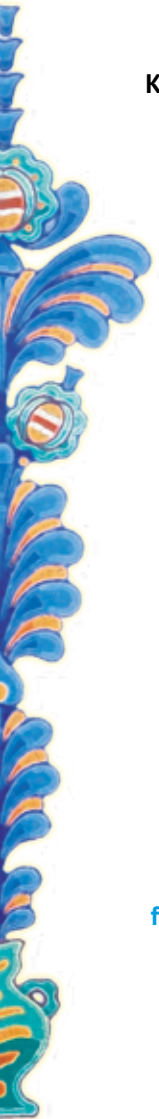

A Light House küldetése, hogy fejlessze Wolverhampton és a West Midland-i régió társadalmi, művelődési és gazdasági életét. E feladatának eleget téve, a Light House Médiaközpont figyelembe veszi azokat a globális kapcsolatokat, melyek kialakították azt a városi környezetet, ahol több mint 80 különböző nyelvet beszélnek, valamint a másság méltányolásának és ünneplésének igényét, elismerve a nemzetállamok kölcsönös függőségét.

Az elmúlt években, a Light House az új technológiákon alapuló médiákat /film, video, fényképészet/ támogató programokat dolgozott ki, hangsúlyt fektetve a vizuális média-produkciókra annak érdekében, hogy előre lendítse a város, a régió és a szélesebb társadalom művelődési, társadalmi és gazdasági életét.

Ma már a Light House egy nagyobb, célrendeltetés-szerűen épített épületben működik, mint önálló vállalat és 17 teljes munkaidős foglalkoztatottja van. A média-produkciós oktatótanfolyamok széles skáláját dolgozta ki, modern művészeti kiállításokat, filmfesztiválokat, tematikus konferenciákat és rendezvényeket rendez. Emellett, két nagy fesztivál kerül megrendezésre évente és még sokezer tevékenység, melyek a város és a régió növekvő kreatív iparát fejlesztik és támogatják. A Light House megtartotta eredeti küldetését azzal, hogy bővíti a különböző médium-formák élvezetét és megértését és azokat nemcsak a wolverhamptoni emberek, hanem mások hasznára is használja.

Kapcsolattartó: Frank Challenger, ügyvezető
frank@light-house.co.uk

Az eszéki Helyi Demokrácia Ügynöksége, Horvátország,
www.lda-osijek.hr

Az eszéki Helyi Demokrácia Ügynöksége non-profit, civil egyesület, melyet az Európa Tanács Helyi és Regionális Hatóságainak Kongresszusa alapított 1993-ban, annak érdekében hogy ápolja a helyi demokráciát, az emberi jogokat, a fenntartható fejlődést és a helyi gazdaság fejlesztését Horvátország háborúval sújtott keleti részén. Horvátországi egyesületként lett bejegyezve 2001-ben. Alapítása a decentralizált nemzetközi együttműködés elvein történt, és 1999 óta az ALDA tagja. Megalapításától, 1993 óta, az eszéki ügynökség, küldetésével összhangban, támogatja és ápolja a demokráciát helyi szinten a különböző helyi célcsoportok kapacitásainak kiépítése és fejlesztése által, annak érdekében, hogy a helyi közösségek hatékony résztvevői legyenek. Az ügynökség stratégiai célkitűzései felölelik a társadalmi tőke kiépítését és a nemzetek között bizalom visszaállítását Kelet Horvátországban, a helyi érdekszervezetek és európai partnereik hálózatának kiépítését, a cselekvő európai állampolgárság koncepciójának és az európai ifjúsági programok népszerűsítését, az állampolgárok megismertetését az EU-s politikákkal (mezőgazdasági, vidékfejlesztési és fenntartható fejlesztési politikák), új, kreatív kezdeményezések és rendezvények támogatását, melyek hozzájárulnak a fenntartható fejlődéshez, és végül, a hagyomány és örökség az új társadalmi és gazdasági trendekbe történő beépítésének az elősegítését.

Az eszéki Ügynökség projektjei és tevékenysége két fő program-csoportra osztható:

- Az európai értékek és szabványok népszerűsítése a helyi közösségek tagjainak megismertetése az Európai Unió célkitűzéseivel, értékeivel, intézményeinek és politikáinak a működésével a lakosság teljes egésze számára hozzáférhető módon. Ennek célja, hogy lerántuk a titokzatosság leplét az EU-s tagságról és könnyebbé tegyük Horvátország EU-s integrációját. Ebben nagyon fontos célcsoportjaink a helyi hatóságok, a civil társadalom képviselői és a fiatalok.

- A helyi gazdasági fejlődés előremozdítása Ennek fő célkitűzése, bevezetni és rámutatni különböző fejlesztési lehetőségekre és modellekre, melyek összhangban vannak az EU agrár-, vidékfejlesztési és fenntartható fejlesztési politikáival. A helyi hatóságok és a civil társadalom mellett, a project célcsoportjai még a fiatalok, a földművesek és az átlagpolgárok. Mivel Kelet Horvátországot súlyosan érintette a háború és hivatalosan is kiemelt állami figyelmet érdemlő terület, a társadalmi kohézió és szinergia visszaállítása mindig is az eszéki ügynökség prioritásai között szerepelt.

Kapcsolattartó: Miljenko Turinski, ALDA küldött,
Ldaosijek@aldaintranet.org

A mosztári Helyi Demokrácia Ügynöksége, Bosznia és Hercegovina

www.ldamostar.org

A mosztári Helyi Demokrácia Ügynöksége 2004-ben alapult az Európa Tanács Helyi és Regionális Hatóságai Kongresszusának a helyi demokrácia ügynökségeire vonatkozó programjának keretében, s célja a demokratikus folyamatok fejlesztése és az emberi jogok tiszteletbe tartása a Nyugat-Balkánon. A mosztári ügynökség a decentralizált, többoldalú együttműködés módszerét alkalmazva támogatja a helyi demokráciát Mosztár környékén. A 2008-as év különösen fontos volt az ügynökség szerepének megerősítésében, amikor is támogatta a helyi hatóságok új kapacitásainak kiépítését, az iskolarendszer kialakítását és a civil szervezeteket Mosztárban, s így segítette a demokratikus átmenetet és egy, a nehéz helyzetben lévő társadalmi csoportok szükségleteire sokkal érzékenyebb helyi közösség fejlődését. A 2008-as év fő célkitűzése egy helyi kezdeményezés-sorozat támogatása volt, mely a cselekvő civil társadalomra, az állampolgárok helyi döntéshozásban való részvételére, a jó vezetési gyakorlatra és a fenntartható helyi fejlődésre fókuszált. A fő célcsoportok a helyi hatóságok, a kisebbségek, a nők és az ifjúsági csoportok voltak. Az aluról építkező hozzáállás lehetőséget adott a mosztári ügynökség számára, hogy népszerűsítse Mosztárt a több európai várost is felölelő, jószomszédsági együttműködési hálózatban. A helyi közösség multietnikus összetétel sokféleképpen meghatározta az ügynökség tevékenységének körét, mely az alábbiakra összpontosul:

- a helyi intézmények és a polgárok közötti együttműködés fejlesztése,
- az emberi és kisebbségi jogok erősítése a helyi közösségben,
- az interkulturális párbeszéd és tolerancia eszközeinek és mechanizmusainak a fejlesztése,
- az EU Cselekvő Állampolgár programjának kivitelezése,
- a helyi hatóságok és civil társadalmi szervezetek kapacitásának kiépítése,
- a jó helyi vezetésre vonatkozó tudás és tapasztalat cseréje.

Kapcsolattartó: Dzenana Dedic, az Ügynökség küldötte

ldamostar@aldaintranet.org

A szabadkai Helyi Demokrácia Ügynöksége, Szerbia

www.lda-subotica.rs

A szabadkai Helyi Demokrácia Ügynöksége 1993-ban alakult, mint az Európa Tanács és a szabadkai önkormányzat között létrejött egyezmény eredménye. Az 1990-es években az ügynökség fő célja a demokratikus reformok népszerűsítése és az emberi és kisebbségi jogok tiszteletbe tartása az akkori idők autoritárius rezsimjének ellenére. Mióta az ALDA 1999-ben megalakult, a szabadkai ügynökség az európai ALDA-hálózaton belül, tagként folytatta a működését és bekapcsolódott a nemzetközi, decentralizált együttműködési programokba. A helyi kapacitások kiépítése az EU-s integrációhoz továbbra is kulcsfontosságú eleme az ügynökség tágkörű, helyi célcsoportoknak szánt tevékenységének. Az elmúlt egy évtizedben, számos, az európai értékek helyi szintű fejlesztését megcélzó képzési program valósult meg, melyeken a külön hangsúly a polgárok döntéshozatali részvételének a javításán volt, valamint a jó vezetési gyakorlaton, a másság-irányítási képességeken és az interkulturális megértésen és tolerancián. E tekintetben a legfontosabb eredmény, az ügynökség részvétele Szabadka Városával együtt az Európa Tanács és az EU közös együttműködési programjában, az Interkulturális Városok Hálózatban. Ennek folytatásként, a szabadkai ügynökség a tematikus kerekasztal-beszélgetések és nemzetközi konferenciák egész sorozatát szervezte meg, melyeken a hatalom decentralizálását, a regionális és határonátnyúló együttműködési kezdeményezéseket népszerűsítette. Az ügynökség több kézikönyvet és kiadványt tett közzé, mint pl. Essays on regionalization /Esszék a regionalizmusról/ (2002-2004), European and our affairs /Európai ügyek, saját ügyeink/ (2008), Local partnerships for tolerance /Helyi partnerséggel a toleranciáért/ (2007), Local coalitions for EU integration /Helyi koalíciók az EU integrációért/ (2009).

Az ügynökség tevékenysége az alábbi területeket öleli fel:

- helyi kapacitások kiépítése az EU-s integrációhoz,;
- a polgári részvétel fejlesztése a döntéshozatalban,
- az interkulturális megértés és tolerancia fejlesztése,

Kapcsolattartó: Olga Perusic, az ügynökség küldötte,
ldasubotica@aldaintranet.org

The European Commission - DG Enlargement

Regional Programmes

<http://ec.europa.eu/enlargement/>

Delegation of the European Union

to the Republic of Serbia

www.delscg.ec.europa.eu

Delegation of the European Union

to the Republic of Croatia

www.delhrv.ec.europa.eu

Delegation of the European Union

to the Republic of Bosnia and Herzegovina

www.delbih.ec.europa.eu